

PREDLOG
EVA 2022-1611-0089
NUJNI POSTOPEK

PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O SLOVENSKEM DRŽAVNEM HOLDINGU

I. UVOD

1. OCENA STANJA IN RAZLOGI ZA SPREJEM PREDLOGA ZAKONA

Oceno stanja in razloge za sprejem predlaganih rešitev je mogoče na kratko povzeti:

- potreba po povečanem zaupanju javnosti do dela Slovenskega državnega holdinga (SDH),
- potreba po večji učinkovitosti delovanja SDH,
- potreba po natančnejši definiciji pogojev in kriterijev za članstvo v nadzornem svetu in upravi SDH,
- potreba po natančnejši definiciji pogojev in kriterijev za članstvo v nadzornih svetih družb s kapitalsko naložbo države,
- uskladitev ZSDH-1 s spremembami ZGD-1 in ZIntPK,
- nujna ureditev posebnih določb zaradi prenosa premoženja ter pravic in obveznosti DUTB na SDH ter
- izvedba priporočil OECD iz Ekonomskega pregleda za Slovenijo 2022 in uskladitev le-teh s Smernicami OECD za korporativno upravljanje družb v državni lasti.

Slovenski državni holding, d.d. (v nadaljnjem besedilu: SDH) kot upravljalec kapitalskih naložb v lasti Republike Slovenije je zavezan izključno javnemu interesu, saj upravlja z več kot 10 milijard evrov vrednim državnim premoženjem v obliki kapitalskih naložb v gospodarskih družbah. Pomembno pojmovno razlikovanje in razumevanje razlike med lastniško vlogo in odgovornostjo, ki jo nosi Vlada Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: vlada) kot skupščina SDH in upravljavsko vlogo in odgovornostjo, ki jo ima SDH, se v javnosti vzpostavlja šele počasi, saj je bil SDH v prvotno sprejeti različici Zakona o Slovenskem državnem holdingu (Uradni list RS, št. 105/12) zamišljen kot upravitelj in hkrati lastnik celotnega premoženja. Šele veljavni Zakon o Slovenskem državnem holdingu (Uradni list RS, št. 25/14; v nadaljnjem besedilu: ZSDH-1) je uvedel razlikovanje med obema vlogama, ki se le počasi spreminja v ravnanja v praksi. Poleg tega razlikovanja pa je pomembno striktno opravljanje nalog in pristojnosti SDH, s strani njegovih organov. To vlogo trenutno opravljata tričlanska uprava in petčlanski nadzorni svet, vendar se je v praksi pokazalo, da obstaja še nekaj prostora uskladitev delovanja z namenom zakona.

V zadnjih dveh letih je več dogodkov pokazalo, da koncept neodvisnega korporativnega upravljanja državnega premoženja, ki se je pričelo že v letu 2009, kljub korakom naprej še vedno ne deluje povsem optimalno. Ključni izzivi se še vedno kažejo na področju kadrovanja v organe nadzora družb s kapitalsko naložbo države. Prav vzpostavitev kompetentnih in učinkovitih nadzornih svetov pri tem predstavlja enega od ključnih mehanizmov za izboljšanje korporativnega upravljanja in uspešnosti

poslovanja družb s kapitalsko naložbo države. Kljub zahtevam iz že veljavnega zakona ter postopkov, ki jih glede presoje kandidatov za člane organov nadzora določajo akti upravljanja naložb (t.j. predvsem politika upravljanja naložb in na njeni podlagi sprejeti Pravilnik o pogojih, merilih in postopku za vrednotenje ter ugotavljanja primernosti potencialnih kandidatov za člane organov nadzora družb s kapitalsko naložbo države), v praksi še vedno obstaja tveganje, da le-ti predstavljajo zgolj sistem za izpolnitev minimalnih formalnih kriterijev. Cilj je namreč, da zahteve predstavljajo kvalitativne kriterije, na podlagi katerih bi se iz širokega nabora neodvisnih kandidatov izbralo vselej najbolj kompetentne kandidate, sposobne samostojnega, ter odgovornega sprejemanja najzahtevnejših odločitev, ki jih nalaga vloga člana organa nadzora gospodarske družbe.

Odlok o strategiji upravljanja kapitalskih naložb države (Uradni list RS, št. 53/15; v nadaljnjem besedilu: OdSUKND oz. Strategija upravljanja), sprejet s strani Državnega zbora dne 13. 7. 2015, v okviru točke 3.2. Dvig kulture korporacijskega upravljanja, kot zelo pomembno nalogo SDH v okviru upravljanja, izpostavlja prav imenovanje strokovnih in izkušenih članov kadrovske komisije ter na podlagi delovanja slednje imenovanje kompetentnih članov organov nadzora družb s kapitalsko naložbo države, vsled česar od uprave SDH zahteva dosledno, pregledno in odgovorno izvajanje vseh postopkov pridobivanja in imenovanja kandidatov z izpolnjevanjem predpisanih pogojev, kot jih določa ZSDH-1. Strategija upravljanja pri tem dodatno zaključuje, da je temelj vsega predhodnega na prvem mestu pregledno in strokovno imenovanje članov uprave SDH, kar mora z najvišjo možno skrbnostjo zagotoviti nadzorni svet SDH imenovan z doslednim upoštevanjem predpisanega postopka in pogojev, ki jih določa ZSDH-1.

Upošteva se tveganje, da se tovrstne zahteve v primerih kadrovanja lahko prezrejo, menimo, da je primerno, da se korporacijsko upravljanje SDH dopolni tako, da se predpišejo bolj jasni postopki in merila za kadrovanje v organe nadzora družb s kapitalsko naložbo države. Izkazalo se je tudi, da sistem lahko deluje samo tako dobro kot so dobri ljudje, ki opravljajo funkcije v njem, na kar nenazadnje opozarja tudi že omenjena Strategija upravljanja. Zato je ključno istočasno predlagati tudi spremembo pogojev in kriterijev za člane nadzornega sveta SDH.

Poleg tega je potrebno nasloviti določene slabosti trenutnega zakona, ki so se pokazale v praksi in otežujejo delovanje SDH. Take tehnične spremembe se predlagajo na področju: opredelitve termina pridobivanja naložb, opredelitve termina prevladujočega vpliva, pogajanj ob razpolaganjih z naložbami, obveščanja zaposlenih in članov sveta delavcev o prodajah ipd.

V času veljave ZSDH-1 se je spremenila tudi druga zakonodaja. Zakon o gospodarskih družbah se je zaradi implementacije evropskih direktiv spremenil in dopolnil na več področjih, prav tako Zakon o integriteti in preprečevanju korupcije. Oba vplivata na delovanje SDH in spremembe je potrebno upoštevati tudi pri normiranju upravljanja družb v državni lasti. Ob upoštevanju, da je integriteta delovanja članov organov SDH področje, kateremu je treba redno posvečati ustrezno pozornost, se predlaga tudi dopolnitev 6. poglavja ZSDH-1, na način, ki bo okrepil instrumentarij za doseganje skladnosti z načeli skrbnosti, transparentnosti in neodvisnosti ter izboljšal delovanje Komisije za preprečevanje korupcije kot regulatorja tega področja.

2. CILJI, NAČELA IN POGLAVITNE REŠITVE PREDLOGA ZAKONA

2.1 Cilji

Cilji predloga zakona so:

- uveljavitev transparentnega upravljanja podjetij v državni lasti v skladu z najvišjimi mednarodnimi standardi korporativnega upravljanja;
- vrnitev oziroma prenos upravljanja posameznih družb v državni lasti na SDH, skladno s priporočili in Smernicami OECD za korporativno upravljanje družb v državni lasti;
- bolj jasno opredeljeno kadrovanje v organe nadzora družb;

- dopolnitev določb o skladnosti poslovanja in transparentnosti;
- dopolnitev veljavnega sistema brez posega v delujoče rešitve;
- zagotovitev nemotenega prenosa in upravljanja premoženja DUTB s strani SDH.

2.2 Načela

Predlog zakona sledi naslednjim načelom:

- načelo spoštovanja mednarodnih dobrih praks korporativnega upravljanja;
- načelo meritokracije in objektivnosti pri sprejemanju odločitev;
- načelo gospodarnosti in transparentnosti upravljanja javnega premoženja;
- načelo uveljavljanja javnega interesa.

2.3. Poglavitne rešitve

Predlog zakona predvideva sledeče poglavitne rešitve:

- natančnejša opredelitev pojmov v zakonu;
- natančnejša opredelitev postopka prodaje/prestrukturiranja kapitalске naložbe v družbah s kapitalsko naložbo države;
- natančnejša opredelitev pogojev in kriterijev za člane nadzornih svetov v družbah s kapitalsko naložbo države;
- natančnejša opredelitev pogojev in kriterijev za člane nadzornega sveta SDH;
- popravek v praksi zelo težko izvedljivih določb zakona o sprejemanju politik prejemkov v družbah s kapitalsko naložbo države;
- uskladitev korporativnega upravljanja družb SiDG, Holding Kobilarna Lipica in DRI skladno s priporočili in smernicami OECD;
- ureditev prenosa premoženja ter pravic in obveznosti DUTB na SDH z vidika konsolidiranih letnih poročil, insolvenčnih postopkov, omejevanja konkurence in prevzemov.

3. OCENA FINANČNIH POSLEDIC PREDLOGA ZAKONA ZA DRŽAVNI PRORAČUN IN DRUGA JAVNA FINANČNA SREDSTVA TER DRUGE POSLEDICE, KI JIH BO IMEL SPREJEM ZAKONA

3.1. Ocena finančnih posledic za državni proračun

Zakon ne bo imel neposrednih posledic na proračun Republike Slovenije.

3.2. Ocena finančnih posledic za druga javnofinančna sredstva

Zakon ne bo imel drugih posledic za druga javnofinančna sredstva.

4. NAVEDBA, DA SO SREDSTVA ZA IZVAJANJE ZAKONA V DRŽAVNEM PRORAČUNU ZAGOTOVLJENA, ČE PREDLOG ZAKONA PREDVIDEVA PORABO PRORAČUNSKIH SREDSTEV V OBDOBJU, ZA KATERO JE BIL DRŽAVNI PRORAČUN ŽE SPREJET

Zakon ne predvideva dodatnih proračunskih sredstev za izvedbo zakona.

5. PRIKAZ UREDITVE V DRUGIH PRAVNIH SISTEMIH IN PRILAGOJENOST PREDLAGANE UREDITVE PRAVU EVROPSKE UNIJE

5.1. Prilagojenost predlagane ureditve pravu Evropske unije

Predlog zakona ne posega na področja, ki jih ureja pravo Evropske unije.

5.2. Prikaz ureditve v drugih pravnih sistemih

FRANCIJA

Državne naložbe v podjetjih v Franciji od leta 2004 upravlja vladna agencija za upravljanje državnih naložb (L'Agence des participations de l'État - APE). Agencija je leta 2021 upravljala 83 državnih naložb, predvsem v največjih podjetjih, kot sta Air France in Renault. Naložbe, ki niso bile dodeljena v upravljanje agenciji, (so)upravljajo različni državni organi.

APE vodi šestčlanski upravni svet (commite de direction), sestavljen iz državnih uslužbencev. Zaposleni iz podjetij, ki jih agencija upravlja, v njej nimajo svojih predstavnikov.

AVSTRIJA

S 1. januarjem 2019 je začel veljati nov zakon, ki je nadomestil Avstrijski zvezni in industrijski holding (ÖBIB) z novo organizacijo, imenovano Avstrijski holding (Österreichische Beteiligungs AG – ÖBAG). ÖBIB, ki je bil v letu 2015 ustanovljen kot družba z omejeno odgovornostjo, se je tako preoblikoval s 1. 1. 2019 v ÖBAG kot delniško družbo.

Namen reforme je bil aktivno izvajanje lastniške funkcije države, ponovno pridobitev močne zastopanosti v nadzornih svetih podjetij v delni državni lasti ter omogočiti, da ÖBAG dobi določeno stopnjo fleksibilnosti za nakupe in prodaje lastniških deležev. O preoblikovanju ÖBAG so odločali na skupščini delničarjev. Razlog za spremembo je, da naj bi nova struktura holdinga okrepila njegovo avtonomijo.

Nadzorni svet sestavlja devet članov. Šest članov nadzornega sveta voli in razrešuje skupščina. Poklicne in osebne kvalifikacije teh članov morajo biti v skladu z določbami nemškega zakona o delniških družbah in najvišjimi standardi upravljanja podjetij.

Trije člani nadzornega sveta so trije predstavniki reprezentativnih zaposlenih v treh največjih kotirajočih družbah glede na prihodke iz prodaje izkazanih v finančnih poročilih prejšnjega leta, tehtano z deležem ÖBAG v deležu kapitala.

Bistvene naloge družbe so:

- imetništvo, upravljanje in izvrševanje korporacijskih pravic (upravljanje z deležem) v podjetjih, v katerih ima ÖBAG delež ali z deleži, ki bodo nanj v prihodnosti preneseni z zveznim zakonom ali pravnim poslom,
- pridobitev delniških pravic kot jih določa Statut,
- ukrepi za pospeševanje razvoja Avstrije kot poslovne destinacije,
- upravljanje naložb podjetij, ki niso v lasti ÖBAG, vendar ÖBAG na podlagi zveznega zakona ali pogodbe upravlja podjetja v javni lasti (npr. elektropodjetja kot je Verbund),
- privatizacija.

Trenutno je v njegovem portfelju enajst podjetij, med katerimi so v borzno kotacijo vključeni OMV (z 31,50-odstotnim državnim deležem), Telekom Austria Group (z 28,42-odstotnim državnim deležem) in Österreichische Post (z 52,85-odstotnim državnim deležem). Največji in sicer 46% delež portfelja po vrednosti ÖBAG predstavlja Verbund AG (z lastniškim deležem 51%), sledi pa Bundesimmobiliengesellschaft m.b.H (BIG), ki predstavlja 31,6 vrednosti portfelja (s 100% lastniškim deležem). BIG je eno največjih nepremičninskih podjetij v Avstriji in osrednji ponudnik prostorov za javni sektor, kot so šole, univerze, zapor, sodišča in policijske postaje. Oddaja stavbe v najem državnim subjektom, ki jih uporabljajo, izvaja prenove in nove naložbe ter skrbi za prodajo stavb in zemljišč, ki jih javni sektor ne uporablja več. Verbund AG je vodilno avstrijsko podjetje, ki deluje na področju pridobivanja in prodaje električne energije. Podjetje tako upravlja s 116 elektrarnami; od tega je 107 hidroelektrarn in 9 termoelektrarn.

HRVAŠKA

Sedanja ureditev na Hrvaškem kaže na to, da ni centraliziranega organa upravljanja ali koordinacijskega telesa. Ministrstvo za ureditev prostora, gradbeništva in državnega premoženja, resorna ministrstva ter Center za prestrukturiranje in prodajo (v primeru podjetij v državni lasti, ki niso posebnega pomena) skupaj sodelujejo pri izvajanju lastniške funkcije države. Tako so pristojna za izvedbo skupščin, nominacijske postopke za nadzorni svete in za določanju ciljev državnih podjetij.

Na podlagi pregleda OECD korporativnega upravljanja državnih družb na Hrvaškem iz leta 2021, je Hrvaška vlada v letu 2021 pripravila Akcijski načrta izvajanje priporočil OECD za izboljšanje korporativnega upravljanja pravnih oseb v lastništvu Republike Hrvaške. Tako je vključeno v akcijskem načrtu in Nacionalnem načrtu za oživitve in odpornosti 2021-2026, da se sprejme poseben zakon o pravnih osebah v lasti Republike Hrvaške in ustanovi centralna koordinacijska enota za izvajanje lastniške politike v zvezi s pravnimi osebami v lasti Republike Hrvaške ter sprejme dokument o lastniški politiki države.

ŠVEDSKA

Država je pomemben lastnik podjetij na Švedskem. V portfelju podjetij v državni lasti je 43 podjetij v popolni in delni lasti, od tega sta dve kotirani. Poleg tega upravljata dve podjetniški ustanovi. Podjetja v državni lasti skupaj zaposlujejo okoli 134.000 ljudi. Ocenjena skupna vrednost portfelja državnih podjetij znaša 820 milijard švedskih kron.

Švedska ima centralizirani sistem upravljanja v okviru sektorja za državna podjetja pod Ministrstvom za podjetništvo in inovacije, ki je bilo ustavljeno leta 1998 in je odgovorno za večino državnih podjetij. Izjemoma ostala ministrstva upravljajo 7 podjetij. Centralizacija državnega premoženja je izvedena preko Sektorja za državna podjetja. Ta sektor vodi vodja sektorja, ki ima tri namestnike in sicer direktorja investicij, namestnika vodje sektorja odgovornega za korporativne analize ter namestnika vodja sektorja odgovornega za korporativno upravljanje. Ministrstvo za podjetništvo in inovacije pa tudi določa lastniško politiko za državna podjetja.

GRČIJA

Leta 2016 je država ustanovila Grški holding za premoženje in participacijo (SA Hellenic Corporation of Assets and Participation -HCAP), katerega cilj je združevanje in upravljanje širokega nabora premoženja in deležev podjetij v grški državni lasti. Z zakonom so bili preneseni državni deleži v sedemnajst podjetjih neposredno na HCAP. HCAP je sestavljen z 9 članov upravnega odbora. Od tega so trije člani upravnega odbora izvršni direktorji, šest članov je pa neizvršnih direktorjev. Za HCAP in družbe v upravljanju določa Ministrstvo za finance strateške cilje. Upravni odbor je podvržen nadzoru nadzornega odbora, ki skrbi za zakonitost in daje soglasja v skladu s statutom. Nadzorni odbor predstavlja pet članov, ki jih potrdi državni zbor. Od teh so trije predstavniki nadzornega odbora zbrani s strani delničarja, s soglasjem Evropske komisije in Evropskega mehanizma za stabilnost. Dva člana nadzornega odbora sta skupaj zbrana s strani Evropske komisije in Evropskega mehanizma za stabilnost v soglasju z ministrom za finance. Od teh dveh članov je izbran predsednik nadzornega odbora.

6. PRESOJA POSLEDICE, KI JIH BO IMEL SPREJEM ZAKONA

S sprejemom predlaganih rešitev se bo zagotovil nemoten prenos in upravljanje premoženja DUTB s strani SDH. Poleg tega se bo uveljavilo bolj transparentno upravljanje podjetij v državni lasti v skladu z najvišjimi mednarodnimi standardi korporativnega upravljanja. Bolj jasno se bo opredelilo kadrovanje v organe nadzora družb v upravljanju SDH ter dopolnilo določbe o skladnosti poslovanja in transparentnosti. V sistem korporativnega upravljanja SDH se bo vrnilo upravljanje posameznih družb v državni lasti, skladno s priporočili in Smernicami OECD za korporativno upravljanje družb v državni lasti. Dopolnitev veljavnega sistema ne posega v delujoče rešitve.

6.1 Presoja administrativnih posledic

a) v postopkih oziroma poslovanju javne uprave ali pravosodnih organov:

Predlog zakona nima administrativnih posledic.

b) pri obveznostih strank do javne uprave ali pravosodnih organov:

Predlog zakona nima administrativnih posledic.

6.2 Presoja posledic za okolje, vključno s prostorskimi in varstvenimi vidiki, in sicer za:

Predlog zakona nima posledic na okolje, vključno s prostorskimi in varstvenimi vidiki.

6.3 Presoja posledic za gospodarstvo, in sicer za:

Predlog zakona nima posledic za gospodarstvo.

6.4 Presoja posledic za socialno področje, in sicer za:

S predlogom zakon se zvišuje pokojninska varnost sedanjih in prihodnjih generacij upokojencev ter zagotovi dolgotrajna oskrba z gradnjo novih domov za starejše občane.

6.5 Presoja posledic za dokumente razvojnega načrtovanja, in sicer za:

Predlog zakona ne vpliva na dokumente razvojnega načrtovanja.

6.6 Presoja posledic za druga področja

Predlog zakona ne vpliva na druga področja.

6.7 Izvajanje sprejetega predpisa:

– Predstavitev sprejetega zakona:

Za izvajanje zakona so pristojna ministrstva in drugi državni organi, na delovnih področjih katerih se nanašajo posamezne določbe zakona.

– Spremljanje izvajanja sprejetega predpisa:

Izvajanje zakona spremljajo vsebinsko pristojna ministrstva po področjih.

6.8 Druge pomembne okoliščine v zvezi z vprašanji, ki jih ureja predlog zakona

Ni drugih pomembnih okoliščin.

7. PRIKAZ SODELOVANJA JAVNOSTI PRI PRIPRAVI PREDLOGA ZAKONA:

Predlog zakona je bil objavljen na spletnem portalu e-demokracija od 22. 7. 2022 do 22. 8. 2022.

V času javne obravnave je Ministrstvo za finance od nevladnih deležnikov prejelo pripombe Komisije za preprečevanje korupcije, Združenja nadzornikov Slovenije, SDH, KAD, 2TDK, DRI in od enega državljanca.

Ministrstvo za finance je pripombe Komisije za preprečevanje korupcije, Združenja nadzornikov Slovenije in SDH uskladilo na skupnem sestanku in jih v veliki utemeljeni večini tudi sprejelo. Pripombe DRI in 2TDK so se nanašale na prenos upravljanja teh družb na SDH. KAD je podal tehnični pripombi k 2. in 16. členu ZSDH-1.

Predlog državljana se je nanašala na sestavo nadzornega sveta SDH, in sicer na način, da bi imel deset članov, od katerih bi jih šest imenoval državni zbor na predlog vlade, štiri pa skupni svet delavcev kapitalsko povezanih družb v okviru SDH.

8. PODATEK O ZUNANJEM STROKOVNJAKU OZIROMA PRAVNI OSEBI, KI JE SODELOVALA PRI PRIPRAVI PREDLOGA ZAKONA, IN ZNESKU PLAČILA ZA TA NAMEN

Pri pripravi predloga zakona zunanji strokovnjaki niso sodelovali.

9. NAVEDBA, KATERI PREDSTAVNIKI PREDLAGATELJA BODO SODELOVALI PRI DELU DRŽAVNEGA ZBORA IN DELOVNIH TELES:

- Klemen Boštjančič, minister za finance
- mag. Saša Jazbec, državna sekretarka
- Tilen Božič, državni sekretar
- mag. Aleksander Nagode, generalni direktor Direktorata za javno premoženje
- Goran Kitić, vodja Sektorja za upravljanje javnega premoženja

II. BESEDILO ČLENOV

1. člen

V Zakonu o Slovenskem državnem holdingu (Uradni list RS, št. 25/14,) se 9. točka 2. člena spremeni, tako da se glasi:

»Ožji družinski člani so: zakonec, otroci, posvojenci, starši, posvojitelji, bratje, sestre in osebe, ki s posameznikom živijo v skupnem gospodinjstvu ali v zunajzakonski skupnosti«

2. člen

V 2. členu se na koncu 2. točke namesto pike doda besedilo: », terjatve in stvarno premoženje.«.

3. člen

V 15. členu se v šestem odstavku pred besedo »pravočasno« doda besedna zveza »redno in«.

4. člen

V 16. členu se tretji odstavek spremeni, tako da se glasi:

»(3) Pri javnem zbiranju ponudb se lahko za izboljšanje finančnih in drugih pogojev prodaje opravijo pogajanja v skladu z objavljenimi pogoji.«

Prva alineja četrtega odstavka se črta. Na koncu se dodajo tri nove alineje, ki se glasijo:

»- med SDH in Republiko Slovenijo ali med SDH in drugo družbo, katere večinski delničar oziroma družbenik je Republika Slovenija;

- če je postopek razpolaganja voden tako, da je zadoščeno merilu zasebnega prodajalca v skladu s pravili državnih pomoči in sodno prakso Sodišča Evropske unije;

- če se sprejme ponudbo ponudnika, ki je pred tem uspešno izvedel prevzemni postopek, v katerem SDH oziroma RS kot osebi, ki sta s prevzemnikom delovali usklajeno po zakonu, ki ureja prevzeme, nista smela sodelovati, in sicer pod pogoji iz prevzemne ponudbe in če od zaključka prevzemnega postopka še ni preteklo 12 mesecev.

5. člen

V 18. členu se v zadnji alineji črta beseda »kapitalskimi«.

6. člen

V 19. členu se v drugem odstavku črta tretja alineja.

7. člen

V 20. členu se v tretjem odstavku na koncu prvega stavka namesto pike doda besedilo:», ki so v pristojnosti organa vodenja.«.

8. člen

V 21. členu se tretji stavek drugega odstavka spremeni tako, da se glasi: »Pri določitvi strokovnih profilov se upoštevajo tudi ciljni profili, ki jih pripravijo nadzorni sveti družb s kapitalsko naložbo države v postopku priprave predlogov novih članov nadzornega sveta za skupščine.«

V četrtem odstavku se pred podpičjem doda besedilo:

»ter Komisija za preprečevanje korupcije za njih s pravnomočnim aktom ni ugotovila kršitev integritete kot jo opredeljuje zakon, ki ureja integriteto in preprečevanje korupcije«

V četrtem odstavku se zadnja alineja spremeni, tako da se glasi:

»- niso v morebitnem nasprotju interesov v skladu z definicijo iz zakona, ki ureja integriteto in preprečevanje korupcije.«

V šestem odstavku za besedno zvezo »članov nadzornega sveta« in pred besedno zvezo »v družbah v državni lasti« doda besedna zveza »ali članov upravnega odbora, ki niso izvršni direktorji,«.

Doda se nov sedmi odstavek, ki se glasi:

»SDH mora redno preverjati izpolnjevanje meril in kriterijev članov nadzornih svetov družb s kapitalsko naložbo države iz drugega, tretjega in četrtega odstavka tega člena in v primeru ugotovitve njihovega neizpolnjevanja takoj začeti postopke za odpoklic člana nadzornega sveta.«

9. člen

V 23. členu se tretji odstavek črta.

10. člen

Zadnji stavek tretjega odstavka 24. člena postane nov četrti odstavek.

11. člen

Naslov 25. člena se spremeni tako, da se glasi: »(obveščanje o stanju in pridobivanju naložb)«

V 25. členu se vstavijo trije novi odstavki, ki se glasijo:

»(1) Družbe s kapitalsko naložbo SDH morajo SDH sporočiti podatke o neposrednih in posrednih kapitalskih naložbah, ki so v njihovi lasti in njihove spremembe. Obveščanje zajema naslednje podatke: ime oziroma firma in sedež izdajatelja kapitalske naložbe, matična številka izdajatelja, vrsta kapitalske naložbe in delež lastništva.

(2) SDH podatke iz prejšnjega odstavka pridobiva tudi sam neposredno od centralne depote družbe ali drugega subjekta, ki s takimi podatki razpolaga, kar ne vpliva na obveznost obveščanja družbe s kapitalsko naložbo SDH iz prvega odstavka tega člena.

(3) SDH lahko pridobljene podatke vodi v obliki zbirke podatkov in podatke obdeluje za namene upravljanja v skladu s tem zakonom.«

Dosedanji prvi odstavek postane četrti odstavek. Na konec odstavka se doda stavek, ki se glasi:

»SDH na svoji spletni strani objavi in mesečno posodobi seznam oseb, ki z SDH delujejo usklajeno po zakonu, ki ureja prevzeme.«

Dosedanji drugi odstavek postane peti odstavek, dosedanji tretji odstavek pa se črta.

12. člen

V 29.členu se v drugem odstavku črta besedna zveza »in DUTB«.

Na koncu tretjega odstavka se črta pika in doda besedilo:

»ali dejanske okoliščine v zvezi z naložbami, ki jih upravlja SDH.«

13. člen

V 30. členu se doda nov četrti odstavek, ki se glasi:

»(4) Letni načrt upravljanja naložb se lahko med letom spreminja po postopku iz tega člena.«

14. člen

V 31. členu se v drugem odstavku v prvem stavku črta besedna zveza » s kapitalskimi« in se pred besedo »naložbami« doda predlog »z«.

15. člen

V 39. členu se v prvem odstavku na koncu prve alineje pred podpičjem doda besedilo:

»ter Komisija za preprečevanje korupcije zanj s pravnomočnim aktom ni ugotovila kršitev integritete kot jo opredeljuje zakon, ki ureja integriteto in preprečevanje korupcije«

Četrta alineja se spremeni, tako da se glasi:

»ima najmanj deset let ustreznih delovnih izkušenj iz vodenja ali upravljanja srednjih in velikih gospodarskih družb ali iz opravljanja strokovnega dela na področju korporacijskega prava in dosega pri svojem delu dobre primerljive rezultate;«

Sedma alineja se spremeni, tako da se glasi:

»ni član organov vodenja ali nadzora družbe s kapitalsko naložbo države ali družbe v njeni lasti ali družbe, v kateri imata SDH ali Republika Slovenija prevladujoč vpliv;«

V 39. členu se v prvem odstavku na koncu dodajo nove alineje, ki se glasijo:

»- pri svojem delu in odločanju je sposoben slediti interesom SDH in Republike Slovenije ter temu podrediti politične, osebne ali posamične interese;

- pozna pravice in obveznosti člana nadzornega sveta, kar dokazuje s potrdilom o pridobitvi znanja glede pristojnosti, odgovornosti in delovanja nadzornih svetov;

- je časovno razpoložljiv in bo časovno razpoložljiv med opravljanjem funkcije;

- je sposoben učinkovitega komuniciranja in timskega dela.«

Drugi odstavek se spremeni tako, da se glasi:

»Člani nadzornega sveta SDH, njihovi ožji družinski člani in z njimi povezane pravne osebe, ne smejo biti v poslovnem razmerju z gospodarsko družbo s kapitalsko naložbo države ali z njo povezano

družbo. Za poslovno razmerje se šteje vsak pravni posel razen poslov, v katerih so člani nadzornega sveta SDH ter njihovi ožji družinski člani in z njimi povezane pravne osebe odjemalci običajnih produktov in storitev družbe, v kateri SDH ima ali upravlja kapitalsko naložbo, po splošnih pogojih, ki veljajo za druge subjekte na trgu.«

16. člen

Za 36. členom se doda nov 36.a člen, ki se glasi:

»36a. člen

(posebne določbe zaradi prenosa premoženja ter pravic in obveznosti DUTB na SDH)

(1) SDH v konsolidirano letno poročilo ne vključi odvisnih družb, v katerih je položaj obvladujoče družbe pridobil zaradi pridobitve deležev ali delnic na podlagi izvedbe prenosa premoženja ter pravic in obveznosti iz DUTB na SDH v skladu z zakonom, ki ureja ukrepe za krepitev stabilnosti bank.

(2) V zvezi s prenesenim premoženjem ter pravicami in obveznostmi iz DUTB na SDH se za SDH kot pravnega naslednika DUTB ne uporabljajo določbe zakona, ki ureja postopke zaradi insolventnosti, ki določajo, da:

- se pri izračunu deleža upnikov, ki soglašajo s sporazumom o finančnem prestrukturiranju, ne upoštevajo finančne terjatve upnikov, ki imajo v razmerju do dolžnika položaj povezane družbe;
- za člana upniškega odbora ne more biti imenovan ali izvoljen upnik, ki ima v razmerju do insolventnega dolžnika ali njegovega dolžnika položaj povezane družbe;
- so člani upniškega odbora ločitvenih upnikov vsi ločitveni upniki, razen tistih, ki imajo v razmerju do dolžnika položaj povezane družbe;
- upnik nima pravice glasovati o prisilni poravnavi, če ima v razmerju do insolventnega dolžnika položaj povezane družbe;
- vplačnik novih delnic nima pravice zahtevati, da ga sodišče pooblasti za vodenje poslov insolventnega dolžnika, če ima v razmerju do insolventnega dolžnika položaj povezane družbe, in
- terjatev upnika, ki ima v razmerju do insolventnega dolžnika položaj povezane družbe, v postopku finančnega prestrukturiranja tega dolžnika ne sme biti predmet stvarnega vločka.

(3) Če je DUTB v okviru prestrukturiranja gospodarske družbe na podlagi določb ZUKSB z dolžnikom sklenil dogovor o delnem odpustu dolga ali tak dogovor po prenosu premoženja ter pravic in obveznosti z DUTB na SDH z dolžnikom v zvezi s tem premoženjem sklene SDH, lahko SDH v postopku zaradi insolventnosti, ki je uveden zoper tega dolžnika v 12 mesecih po sklenitvi dogovora o odpustu dolga, uveljavlja poplačilo celotnega dolga, kot da dogovor o odpustu dolga ne bi bil sklenjen.

(4) Posojilo, ki ga je DUTB v okviru prestrukturiranja gospodarske družbe zagotovil dolžniku, v katerem je prej ali pozneje pridobil delež v kapitalu, ali je tak delež v kapitalu pridobil SDH po izvedenem prenosu premoženja ter pravic in obveznosti z DUTB na SDH v zvezi s tem premoženjem, se v poznejšem stečajnem postopku ali postopku prisilne poravnave nad tem dolžnikom ne šteje kot premoženje družbe.

(5) Za pogodbe o prenosu tveganih postavk, ki jih je DUTB sklenil z bankami ali namenskimi družbami, ki so bile deležne ukrepov po ZUKSB, in so se prenesle na SDH, se ne uporabljajo določbe zakona, ki ureja obligacijska razmerja, o izpodbijanju pravnih dejanj dolžnika, če je bila dolžnik banka deležna ukrepov po zakonu, ki ureja ukrepe za krepitev stabilnosti bank, o razvezi ali spremembi pogodbe zaradi spremenjenih okoliščin, o čezmernem prikrajšanju in o oderuški pogodbi.

(6) Za pogodbe, sklenjene med DUTB in bankami ali namenskimi družbami, ki so bile deležne ukrepov po zakonu, ki ureja ukrepe za krepitev stabilnosti bank, o ukrepih, ki se izvedejo v skladu z zakonom, ki ureja ukrepe za krepitev stabilnosti bank, in na njegovi podlagi izdanimi podzakonskimi

akti, se tudi po prenosu premoženja ter pravic in obveznosti z DUTB na SDH ne uporabljajo določbe zakona, ki ureja postopke zaradi insolventnosti, o izpodbijanju pravnih dejanj stečajnega dolžnika.

(7) Če SDH del dejavnosti, zaposlenih in sredstev, ki so na podlagi prenosa premoženja ter pravic in obveznosti v skladu z zakonom, ki ureja ukrepe za krepitev stabilnosti bank, prešle z DUTB na SDH, prenese na družbo, v kateri ima SDH večinski delež, se za navedeno družbo smiselno uporabljajo določbe tega člena.«

17. člen

V 43. členu se v prvem stavku prvega odstavka črta besedilo »in komisijo za tveganja«.

Tretji in četrti odstavek se črtata.

18. člen

V 44. členu se v sedmi alineji črta besedilo: »in zakon to kršitev šteje za hujšo kršitev delovnih obveznosti in odgovornosti«.

V osmi alineji se ».« nadomesti z »;« in se doda nova deveta alineja, ki se glasi:

»pri svojem ravnanju na kakršen koli način krši načela integritete, kar Komisija za preprečevanje korupcije ugotovi s pravnomočnim aktom.«

19. člen

V 46. členu se prvi odstavek spremeni, tako da se glasi:

»Upravo SDH sestavljajo predsednik in največ dva člana, ki jih imenuje nadzorni svet SDH na podlagi javnega razpisa.

V drugem odstavku se na koncu prve alineje pred podpičjem doda besedilo:

»ter Komisija za preprečevanje korupcije zanjo s pravnomočnim aktom ni ugotovila kršitev integritete kot jo opredeljuje zakon, ki ureja integriteto in preprečevanje korupcije«

Šesti odstavek se spremeni, tako da se glasi:

»Člani uprave SDH, njihovi ožji družinski člani in z njimi povezane pravne osebe, ne smejo biti v poslovnem razmerju z gospodarsko družbo s kapitalsko naložbo države ali z njo povezano družbo. Za poslovno razmerje se šteje vsak pravni posel razen poslov, v katerih so člani uprave SDH ter njihovi ožji družinski člani in z njimi povezane pravne osebe odjemalci običajnih produktov in storitev družbe, v kateri SDH ima ali upravlja kapitalsko naložbo, po splošnih pogojih, ki veljajo za druge subjekte na trgu.«

20. člen

V 48. členu se v tretjem odstavku za besedno zvezo »in ne sme biti« doda besedilo »član organov upravljanja ali nadzora ali«.

V 5. odstavku se prvi stavek spremeni, tako da se glasi:

»Če uprava SDH predlaga kandidate, ki jih ni predlagala kadrovska komisija, mora take odločitve razkriti nadzornemu svetu SDH, vključno s pogoji in merili, po katerih so bili predlagani kandidati primernejši od nominiranih.«

21. člen

V 50. členu se v prvem stavku črta beseda »sedmih«.

22. člen

V prvem odstavku 57. člena se pred besedilom »član posvetovalnih teles« veznik »in« nadomesti z »,«, za navedenim besedilom pa se doda novo besedilo »ter člani organov vodenja in nadzora družb, v katerih ima SDH večinski delež ali prevladujoč vpliv,«

23. člen

V 59. členu se prva alineja tretjega odstavka spremeni, tako da se glasi:

»- podatke o lastniških deležih, delnicah in upravljavskih pravicah, ki jih ima sam ali njegovi ožji družinski člani;«

V tretjem odstavku se tretja in četrta alineja spremenita, tako da se glasita:

»- podatke o dolgovih, obveznostih ali prevzetih jamstvih in danih posojilih, ki jih ima v družbah z več kot 25 odstotnim lastniškim deležem, z navedbo višine zneskov in imen subjektov, s katerimi je v omenjenem dolžniškem ali upniškem razmerju;«

- podatke, ali ima sam, njegovi ožji družinski člani ali družbe, v katerih ima več kot 25 odstotni lastniški delež, neporavnane davčne obveznosti;«

V drugem stavku četrtega odstavka se beseda »desetih« nadomesti z besedo »petih«.

Za sedmim odstavkom se doda nov osmi odstavek, ki se glasi:

»Za obravnavo sumov kršitev dolžnega izogibanja nasprotju interesov poslovnih oseb, članov organov upravljanja, vodenja in nadzora v SDH in družbah, v katerih ima SDH večinski delež ali prevladujoč vpliv, po tem členu, je pristojna Komisija za preprečevanje korupcije.«

Obstoječi osmi, deveti in deseti odstavek postanejo deveti, deseti in enajsti odstavek.

24. člen

V 61. členu se 2. odstavek spremeni, tako da se glasi:

»(2) Prepoved sprejemanja daril ali koristi v zvezi z opravljanjem dela ali položaja v SDH velja tudi za ožje družinske člane posameznika iz prejšnjega odstavka.«

Peti odstavek se spremeni, tako da se glasi:

»(5) Posameznik iz prvega odstavka tega člena mora darovalca, ki v zvezi z opravljanjem njegove službe ali položaja v SDH želi njemu ali njegovemu ožjemu družinskemu članu izročiti darilo, ki ne spada v tretji odstavek tega člena, opozoriti na prepoved sprejemanja daril iz tega člena in zavrniti

ponujeno darilo. Če darovalec pri darilu vztraja, mora posameznik ali njegov ožji družinski član darilo takoj izročiti SDH.«

25. člen

Na koncu 90. člena se pred piko doda »,« in za njo besedna zveza: »če SDH za to pridobi soglasje vlade«.

PREHODNE DOLOČBE

26. člen

(prenos upravljanja)

(1) Z dnem uveljavitve zakona se prenehajo uporabljati 14. in 16. člen Zakona o gospodarjenju z gozdovi v lasti Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 9/16 in 36/21 – ZZIRDKG), 37. in 38. člen Zakona o Kobilarni Lipica (Uradni list RS, št. 6/18) in tretji, četrti in peti stavek drugega odstavka 10. člena Zakona o cestah (Uradni list RS, št. 109/10, 48/12, 36/14 – odl. US, 46/15, 10/18 in 123/21 – ZPrCP-F).

(2) Organi SDH morajo v treh mesecih od uveljavitve tega zakona pripraviti spremembe in dopolnitve aktov o ustanovitvi družb iz prejšnjega odstavka na način, da bodo ustrezali statusu posamezne družbe, zlasti v primeru vpliva na strateške cilje in pomembne odločitve te družbe, ter ko status družbe terja nadzor ustanovitelja, primerljiv nadzoru nad njegovimi notranjimi enotami. V zadnjem primeru mora SDH za spremembe in dopolnitve aktov pridobiti soglasje ministrstva, pristojnega za infrastrukturo.

(3) V treh mesecih po uveljavitvi tega zakona se izvede prenos kapitalske naložbe družbe ELES, d.o.o., sistemski operater prenosnega elektroenergetskega omrežja, v družbi TALUM, Tovarna aluminija, d.d., Kidričevo, na Republiko Slovenijo. Osnovni kapital prenosne družbe se zmanjša v višini revidirane knjigovodske vrednosti kapitalske naložbe iz prejšnjega stavka na dan 31.12.2021. SDH upravlja naložbo Republike Slovenije v skladu z določili tega zakona.

27. člen

(pravno nasledstvo Slovenskega odškodninskega sklada)

V Zakonu o Slovenskem odškodninskem skladu (Uradni list RS, št. 21/11 – uradno prečiščeno besedilo, 9/16 – ZGGLRS, 55/17 in 174/20 – ZIPRS2122) se v 19.a členu črtajo prvi, tretji in četrti odstavek. Drugi odstavek postane prvi in peti postane drugi.

28. člen

(prevzemi in koncentracije zaradi prenosa premoženja ter pravic in obveznosti DUTB na SDH)

(1) Ne glede na določbe zakonov, ki urejajo ukrepe za krepitev stabilnosti bank, preprečevanje omejevanja konkurence in prevzeme, SDH, Republika Slovenija ali z njima povezane osebe v zvezi s prenosom premoženja ter pravic in obveznosti z DUTB na SDH, ki se izvede na podlagi zakona, ki ureja ukrepe za krepitev stabilnosti bank, niso zavezani:

- priglasiti koncentracije v skladu z zakonom, ki ureja preprečevanje omejevanja konkurence,
- dati obvezne prevzemne ponudbe v skladu z zakonom, ki ureja prevzeme, pri čemer se šteje, da prenosi premoženja DUTB na SDH ne predstavljajo pridobivanja novega deleža skladno z zakonom, ki ureja prevzeme, ter ne predstavljajo koncentracije v smislu zakona, ki ureja preprečevanje omejevanja konkurence.

(2) Oprostitev in neizpodbitne domneve iz tega člena se nanašajo tudi na morebitno kasnejše izvrševanje upravljalških upravičenj s strani SDH, Republike Slovenije ali z njima povezanih oseb v zvezi z naložbami, ki so pridobljene na način iz prejšnje iz prejšnjega odstavka.

29. člen

Organi SDH morajo v enem mesecu od uveljavitve tega zakona pripraviti spremembe statuta SDH, potrebne za usklajitev s tem zakonom in nemoteno izvrševanje pristojnosti in opravljanje dejavnosti skladno s tem zakonom.

KONČNA DOLOČBA

30. člen

(uveljavitev zakona)

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije, razen 4. člen, ki začne veljati z dnem prenehanja uporabe Zakona o ukrepih Republike Slovenije za krepitev stabilnosti bank (Uradni list RS, št. 105/12, 63/13 – ZS-K, 23/14 – ZDIJZ-C, 104/15, 26/17 – ORZUKSB33, 27/17 – popr. in 174/20 – ZIPRS2122).

III. OBRAZLOŽITEV ČLENOV

K 1. členu

V definicijo ožjih družinskih članov se dodajo bratje, sestre in zunajzakonska skupnost, s čimer se definicija uskladi z zakonom, ki ureja integriteto in preprečevanje korupcije.

K 2. členu

Zaradi izvedbe prenosa premoženja ter pravic in obveznosti iz DUTB na SDH v skladu z zakonom, ki ureja ukrepe za krepitev stabilnosti bank, je potrebno zakonsko opredelitev naložbe s pojma »kapitalske naložbe« razširiti še na terjatve in stvarno premoženje.

K 3. členu

V spremembi šestega odstavka 15. člena gre za tehnični popravek, s katerim se okrepi redno obveščanje zaposlenih in predstavnikov sveta delavcev o prodajnih postopkih, pri katerih se podjetje večinsko prenese na drugega lastnika.

K 4. členu

V tretjem odstavku 16. člena se s spremembo omogoča pogajanja ne le o finančnih, temveč tudi o drugih pogojih prodaje. Zdajšnji zakon to po nepotrebnem omejuje, kar lahko povzroča škodo SDH ali RS, saj so drugi pogoji prodaje včasih prav tako pomembni kot finančni.

S črtanjem prve alineje četrtega odstavka se preprečuje sklenitev neposredne pogodbe za zamenjavo ali prodajo naložbe vedno, ko je izbran finančni svetovalec. Za to ne obstaja tehten razlog in trenutna ureditev povečuje tveganje, da pri prodajah naložb ne bo zasledovan kriterij maksimalne cene.

Z dodatnimi alinejami v četrtem odstavku se po drugi strani omogoča sklenitev neposredne pogodbe med SDH in Republiko Slovenijo ali med SDH in drugo družbo, katere večinski delničar oziroma družbenik je Republika Slovenija, saj gre pri tem za transakcije znotraj lastništva države, ki posledično pri tem ne more biti oškodovana. Izrecno je omogočena tudi sklenitev neposredne pogodbe če je v skladu s pravili in pravno prakso, ki velja v Evropski uniji za področje državnih pomoči, postopek razpolaganja voden tako, da je zadoščeno merilu zasebnega prodajalca. Ti postopki so z evropskimi in nacionalnimi pravili zelo jasno definirani in morajo zadostiti merilu ali bi tako ravnal skrben zasebni lastnik. Če se zadosti tem merilom so tudi interesi RS ustrezno varovani. Izjema v tretji alineji je po svoji vsebini in namenu v bistvenem podobna izjemi, ki je določena v 4. alineji 4. odstavka 16. člena ZSDH-1. Prodaja je v obeh primerih sklenjena pod pogoji iz javne prevzemne ponudbe po zakonu, ki ureja prevzeme. Razlika je le v tem, da je po 4. alineji prevzemnik neka tretja oseba, po tej alineji, katere ureditev se predlaga na novo, pa sta formalno vzeto prevzemnika tudi SDH in/ali Republika Slovenija, v praksi pa je zaradi sporazuma med osebami, ki po zakonu o prevzemih delujejo usklajeno, prevzemnik le ena od državnih družb, ki torej v okviru javne prevzemne ponudbe kupuje vse delnice, ki niso v lasti prevzemnika. SDH in RS tej državni družbi znotraj formalnega javnega prevzemnega postopka ne smeta prodati svojih delnic oziroma ne smeta sprejeti prevzemne ponudbe, saj se formalno tudi sama štejeta za prevzemnika, kar pomeni, da se ponudba resničnega prevzemnika na njune delnice ne nanaša. Ko pa je obvezni prevzemni postopek formalno uspešno zaključen, se s to novo izjemo omogoča, da na podlagi neposredne pogodbe tudi SDH/RS sprejmeta ponudbo pod pogoji, ki so veljali znotraj javnega prevzemnega postopka, ki je tekel po zakonu, ki ureja prevzeme, znotraj časovnega okvira 12 mesecev.

K5. členu

Sprememba sledi razširitvi pristojnosti SDH, ki bo po uveljavitvi tega zakona pristojen še za upravljanje s terjatvami in stvarnim premoženjem, kot predmetom prenosa premoženja ter pravic in obveznosti iz DUTB na SDH v skladu z zakonom, ki ureja ukrepe za krepitev stabilnosti bank.

K 6. členu

Zdajšnja tretja alineja drugega odstavka 19. člena izključuje upravljanje »naložb v DUTB« s strani SDH. Brisanje te alineje ne bo imelo nobenega vpliva na upravljanje in poslovanje DUTB, dokler ta obstaja. ZUKSB kot poseben zakon (lex specialis) namreč izrecno določa upravljanje DUTB, ki bo ostalo nespremenjeno. Ko pa bo skladno z zakonom DUTB prenehal obstajati in se bo njegovo premoženje in obveznosti preneslo na SDH, bo ta določba povzročala nepotrebno zmedo, še zlasti ker govori o »naložbah« v DUTB v množini. Sprememba bo torej omogočila nemoten prehod premoženja in obveznosti na SDH, po pogojih in postopku, kot jih določa ZUKSB.

K 7. členu

Predlog spremembe v 20. člen veljavnega zakona posega le toliko, da bolj jasno opredeli vodstvene odločitve, v katere SDH ne sme posegati. Vodstvene odločitve so namreč pretežno dejansko v pristojnosti organov vodenja, a ne vse. Določene vodstvene odločitve sam ZGD-1 nalaga skupščinam oziroma družbenikom družb. Primer je odločanje o transakciji, s katero se prenaša več kot četrtina celotnega premoženja družbe v d.d. in odločanje o odškodninskih tožbah zoper direktorja v d.o.o. Te vodstvene odločitve SDH ne le lahko, temveč jih mora sprejemati. Določene vodstvene odločitve, ki so v pristojnosti skupščine/ustanovitelja, lahko določa tudi akt o ustanovitvi družbe (soglasje k večletni strategiji družbe, soglasje k pridobitvi ali razpolaganju z deleži v drugih družbah, če vrednost posla presega določeno mejno vrednost...).

K 8. členu

Tretji stavek drugega odstavka 21. člena se vsebinsko spremeni z namenom, da se za določanje strokovnih profilov sicer ohrani vloga nadzornih svetov samih, hkrati pa se da možnost SDH, da te sicer upošteva, a jih določi drugače. Na ta način se omogoči strokovni prispevek obstoječih nadzornih svetov in prepreči, da bi ti določali strokovne profile tako, da bi namerno preferirali obstoječe člane.

V četrtem odstavku se k pozitivnemu kriteriju za člane nadzornih svetov družb s kapitalsko naložbo države z osebno integriteto in poslovno etičnostjo doda pogoj odsotnosti pravnomočne kršitve integritete s strani Komisije za preprečevanje korupcije. Poleg tega se zadnja alineja z (absolutno) odsotnostjo morebitnega nasprotja interesov dopolni s sklicevanjem na definicijo nasprotja interesov iz zakona, ki ureja integriteto in preprečevanje korupcije. S tem se uredi jasno definicijo nasprotja interesov in zagotovi delujoče nadzorne svete, ki nimajo članov s splošnim in trajnim nasprotjem interesov, saj samo nasprotje interesov ni protipravno, če se v tem primeru pravilno ukrepa (npr. umik iz postopka odločanja).

Sprememba šestega odstavka je tehnična in razširja obveznost SDH iz delovanja na skupščinah tudi na delovanje v enoosebnih družbah ter določbe o članih nadzornega sveta tudi na člane upravnega odbora.

Nov sedmi odstavek nalaga SDH, da redno preverja izpolnjevanje meril in kriterijev članov nadzornih svetov družb s kapitalsko naložbo države in mora v primeru ugotovitve njihovega neizpolnjevanja takoj začeti postopke za odpoklic člana nadzornega sveta.

K 9. členu

Zakon o gospodarskih družbah se je spremenil zaradi implementacije evropske Direktive (EU) 2017/828 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. maja 2017 o spremembi Direktive 2007/36/ES glede spodbujanja dolgoročnega sodelovanja delničarjev. Črtanje tretjega odstavka je potrebno, ker je Vlada RS zaradi ločitve funkcije države kot lastnice kapitalskih naložb od drugih funkcij države neprimeren organ za glasovanje o politikah prejemkov posameznih družb.

K 10. členu

Umestitev tega veljavnega zadnjega stavka tretjega odstavka 24. člena ni ustrezna, saj napeljuje na razlago, da je razloge za morebiten odstop od uveljavljanja odgovornosti ali škode ustrezno

dokumentirati in obrazložiti potrebno podati le v zvezi z uveljavljanjem škode, povzročene zaradi vpliva tretjih. V izogib dvomu, da se ta stavek nanaša tudi na ostale primere obravnavanja škode, torej tudi na primere iz prvega odstavka tega člena, je potrebno vsebino tega stavka zapisati posebej v obliki novega četrtega odstavka.

K 11. členu

Izkušnje so pokazale, da obveščanje SDH o naložbah družb, v katerih ima SDH prevladujoč položaj v drugih družbah, ni optimalno. Obveščanje je bilo določeno le za pridobivanje ne pa tudi za stanje naložb. Zdaj je obveščanje celovito urejeno, kar omogoča ustreznejše upravljanje naložb, povečuje transparentnost posrednega državnega lastništva in zmanjšuje tveganja za napake v uporabi tega in drugih zakonov (ZDIJZ, ZIntPK, ZJN...) ali celo izgubo glasovalnih pravic subjektov povezanih z državo.

K 12. členu

DUTB se iz 29. člena črta, ker bodo s koncem leta 2022 na podlagi ZUKSB njegove pravice in obveznosti prenesene na SDH. Razlog za spremembo strategije je lahko tudi sprememba okoliščin v zvezi z naložbami in ne le sprememba gospodarskih razmer (npr. prevzemne ponudbe, finančne težave...). Zdajšnji člen je torej preveč omejujoč in lahko prepreči predlog spremembe strategije takrat ko je ta zaradi okoliščin v zvezi s posamezno naložbo potreben.

K 13. členu

Letni načrt mora biti prilagodljiv dokument, ki se lahko spreminja tudi med letom, če to terjajo spremenjene razmere.

K 14. členu

Sprememba sledi razširitvi pristojnosti SDH, ki bo po uveljavitvi tega zakona pristojen še za upravljanje s terjatvami in stvarnim premoženjem, kot predmetom prenosa premoženja ter pravic in obveznosti iz DUTB na SDH v skladu z zakonom, ki ureja ukrepe za krepitev stabilnosti bank.

K 15. členu

Izkazalo se je, da je potrebno dopolniti določbe o pogojih za članstvo v nadzornem svetu SDH. Trenutno določeni pogoji namreč ne zagotavljajo sestave skladne z namenom zakona. Tako se od vsakega člana zahteva, da je pri svojem delu in odločanju sposoben upoštevati interese SDH in Republike Slovenije ter se upreti političnim, osebnim ali posamičnim interesom, da pozna pravice in obveznosti člana nadzornega sveta, kar dokazuje s potrdilom o pridobitvi znanja glede pristojnosti, odgovornosti in delovanja nadzornih svetov, da je časovno razpoložljiv ali bo časovno razpoložljiv med opravljanjem funkcije in da je sposoben učinkovitega komuniciranja in timskega dela. Poleg tega se obstoječ pogoj najmanj desetih let ustreznih izkušenj iz vodenja ali upravljanja gospodarskih družb omejuje na srednje in velike gospodarske družbe ter razširja na izkušnje iz teoretičnega in praktičnega delovanja na področju korporacijskega prava. V preteklih postopkih pridobivanja kandidatov za člane nadzornega sveta SDH se je namreč izkazalo, da so se lahko kot kandidati prijavi tudi z izkušnjami iz vodenja mikro družb (tudi s samo enim zaposlenim), kar pa je neprimerno glede na potrebna znanja in odgovornost pri nadziranju upravljanja dobih 10 milijard evrov premoženja. V teh postopkih se je tudi ugotovilo, da se je prijavilo zelo malo kandidatov z znanji iz korporacijskega prava, kar je zahteva iz tretjega odstavka 39. člena ZSDH-1. Zato se za kandidate s tem znanjem zahteva najmanj 10 let ustreznih delovnih izkušenj iz opravljanja strokovnega dela na področju korporacijskega prava, s čimer se razširi nabor kvalitetnih kandidatov za člane nadzornega sveta SDH (npr. profesorji, vodje pravnih služb, samostojni pravni strokovnjaki...). Obstoječa sedma alineja, ki določa, da član nadzornega sveta SDH ne sme biti član organa vodenja ali nadzora v družbi, v kateri ima SDH večinski delež ali prevladujoč vpliv, se razširi na vse družbe s kapitalsko naložbo države in družbe v njeni lasti ter na družbe, v katerih imata Republika Slovenija in SDH prevladujoč. Jasna in izrecna prepoved se dodaja zaradi splošne prepovedi sklenjenih pravnih poslov (kamor sodijo tudi korporacijskopравни posli, ki nastanejo s prevzemom funkcije člana nadzornega sveta posamezne družbe). Pri tej prepovedi se

zasleduje cilj, da upravljanje več družb z neposredno ali posredno kapitalsko naložbo države, SDH ali Republike Slovenije ni koncentrirano na posamezne osebe. Cilj takšne prepovedi je (1.) preprečevanje nasprotja interesov (saj mora nekdo kot član organa posamezne družbe delovati v interesu te družbe, kar ni nujno interes SDH ali Republike Slovenije, kot je opredeljen z ZSDH-1) in (2.) preprečevanje nastanka situacij, ko bi se morali člani nadzornega sveta SDH izločati iz postopkov odločanja zaradi izogibanja nasprotju interesov. S tem se torej prepreči morebitno nasprotje interesov ali nedovoljeno vplivanje na odločanje SDH o posameznih družbah.

Prav tako je bilo potrebno dopolniti prepoved poslovanja s povezanimi osebami, po kateri člani nadzornega sveta SDH, njihovi ožji družinski člani in z njimi povezane pravne osebe ne smejo biti v poslovnem razmerju z gospodarsko družbo s kapitalsko naložbo države ali z njo povezano družbo. Prej prepoved ni bila določena za povezane osebe, temveč samo neposredno za člane.

K 16. členu

Za DUTB je veljal po zakonu, ki ureja ukrepe za krepitev stabilnosti bank, zlasti na področju prava zaradi insolventnosti delno poseben pravni režim. Ni posebnega razloga, da se poseben pravni režim v zvezi s premoženjem, ki ga je DUTB pridobil na podlagi ZUKSB zaradi izvajanja stabilizacijskih ukrepov, ne bi nadaljeval še v čas prenosa premoženja DUTB na SDH oziroma bi lahko nastale škodljive posledice za SDH, če do podaljšanja posebnega pravnega režima ne bi prišlo. Za primer, da bi SDH kasneje del dejavnosti, sredstev in zaposlenih DUTB prenesel na posebno namensko družbo za dokončanje nalog, se v zadnjem odstavku ureja možnost širitve posebnega pravnega režima v zvezi s tem premoženjem še na odvisno družbo SDH.

K 17. členu

V praksi se je izkazalo, da komisija za tveganja SDH ni tako nujna, da bi bila obvezna po zakonu. Če nadzorni svet SDH to želi lahko oblikuje to ali katero koli drugo komisijo na podlagi določb ZGD-1. Obvezna pa je le še revizijska komisija.

K 18. členu

Razlogi za odpoklic niso ustrezno urejeni. Za odpoklic mora biti zadosten razlog vsaka kršitev 6. poglavja. Poleg tega pa razlog za odpoklic nikjer ni bila kršitev integritete. Zdaj je določeno, da je razlog za odpoklic kakršna koli kršitev načela integritete, kar ugotovi KPK s pravnomočnim aktom na vseh področjih njegovega ravnanja.

K 19. členu

Prvi odstavek 46. člena določa, da upravo SDH sestavljajo predsednik in dva člana, ki jih imenuje nadzorni svet SDH na podlagi mednarodnega razpisa ali sodelovanja z mednarodno kadrovske agencijo. Pretekla praksa je pokazala, da v določenih situacijah trije člani uprave SDH niti niso potrebni, zato se članstvo uprave s spremembo prvega odstavka zgolj omejuje na največ tri in dopušča utemeljeno presojo o številu članov nadzornemu svetu. Poleg tega iz pretekle prakse izhaja, da mednarodni razpis in mednarodna kadrovska agencija nista pripomogel k večjemu naboru potencialnih kandidatov. Poleg tega omejevanje nabornih poti za kandidate za upravo SDH zgolj na dva načina ne sledi dobrim praksam, ki so se oblikovale v sistemu korporativnega upravljanja. Javni razpis se je na drugi strani kot dobra praksa z več primernimi kandidati izkazal pri pridobivanju kandidatov za člane nadzornega sveta SDH na podlagi tretjega odstavka 40. člena ZSDH-1. Šesti odstavek, ki velja za upravo SDH, se uskladi s spremembo enakega pogoja v drugem odstavku 39. člena, ki velja tudi za člane nadzornega sveta SDH.

K 20. členu

V prepoved članstva v kadrovske komisiji se dodaja člane organov upravljanja ali nadzora v družbi, v kateri SDH upravlja kapitalsko naložbo.

V dosedANJI praksi se je izkazalo, da posamezne uprave SDH niso ustrezno upoštevale priporočil

kadrovske komisije, niso zagotovile strokovnosti in neodvisnosti svojega ravnanja od nosilcev politične oblasti ter niso spoštovale določb o transparentnosti svojih kadrovskih odločitev. Zato se do sedaj manj jasna določba o možnosti razkritja spreminja v konkretno obveznost razkritja, določa pa se tudi, da je prejemnik razkritja nadzorni svet.

K 21. členu

Število sindikalnih zvez oziroma konfederacij, reprezentativnih na ravni države, ki so člani Ekonomsko-socialnega sveta se lahko spreminja. Zato je bolj primerno, da ima vsaka svojega člana v ESSO.

K 22. členu

Prijava neetičnega ali nezakonitega ravnanja ali vplivanja pooblaščenca SDH za skladnost poslovanja in integriteto je zelo pomembna. V preteklih primerih se je izkazalo, da predmet le-tega seže tudi v družbe s kapitalsko naložbo države, zato je potrebno to prijavo iz organov SDH razširiti tudi na organe vodenja in nadzora družb, v katerih ima SDH večinski delež ali prevladujoč vpliv.

K 23. členu

Izpolnjevanje izjav o obveznostih in deležih daljnih družinskih članov se je izkazalo za neizvedljivo. Zato se je določbe o izjavah omejilo na ožje družinske člane. Spremenila se je dikcija v tretji alineji, da je bolj jasna. Uskladil se je rok za odločanje o nasprotju interesov, da je skladen z novo določbo ZIntPK.

Poslovodne osebe in člani organov upravljanja, vodenja in nadzora v subjektih javnega sektorja po določbah ZIntPK sicer že sedaj spadajo med uradne osebe. Določbe ZIntPK pa veljajo le, če drug zakon vprašanj, ki so urejena v tem zakonu ne ureja drugače, zato se na področju obravnave sumov kršitev nasprotja interesov za poslovodne osebe in člane organov upravljanja, vodenja in nadzora v SDH ter družbe, v katerih ima SDH večinski delež ali prevladujoč vpliv, določbe ZIntPK ne uporabljajo in posledično Komisija za obravnavo sumov kršitev ni pristojna. Primerljivo naj navedemo, da je za presojo sumov kršitev nasprotja interesov poslovnih oseb in članov organov upravljanja, vodenja in nadzora v družbah s kapitalsko naložbo države in lokalnih skupnosti, za katere veljajo določbe ZGD-1 (38.a člen konkretnije) pristojna Komisija. Tako so našteje osebe po ZSDH-1 v povezavi s sumi kršitev nasprotja interesov edine izvzete iz pristojnosti Komisije in s tem možnosti izvajanja nadzora nad njimi. Upravljanje tveganja za nastanek teh kršitev je zaradi neodvisnosti opravljanja navedenih funkcij ter zagotavljanja osebne in korporacijske integritete izrednega pomena, s tem pa tudi izvajanje neodvisnega nadzora, zato morajo tudi navedene osebe biti podvržene takšnemu nadzoru.

K 24. členu

Omejitve je bolj smiselno omejiti na ožje družinske člane, saj so drugače neizvedljive.

K 25. členu

Dopolnitev 90. člena ZSDH-1 je posledica 6. člena tega zakona, ki iz 23. člena ZSDH-1 črta tretji odstavek, ki določa, da mora k (vsem) politikam prejemkov organov vodenja, za katere glasuje SDH, podati soglasje vlada. Iz razlogov, ki so podani v obrazložitvi k 6. členu, vlada ne podaja več soglasij k politikam prejemkov, razen v primerih, če te pomenijo odstopanje od Zakona o prejemkih poslovnih oseb v gospodarskih družbah v večinski lasti Republike Slovenije in samoupravnih lokalnih skupnosti. Na podlagi dopolnitve tega člena je v teh primerih soglasje vlade še vedno obvezno.

K 26. členu

OECD v Ekonomskem pregledu za Slovenijo 2022 (OECD Economic Surveys Slovenia, stran 11) ugotavlja, da so bile naložbe v večje družbe v državni lasti med leti 2018 in 2020 prenesene v neposredno državno lastništvo oziroma upravljanje, kar je spremenilo smer preteklih reformnih prizadevanj. V zvezi s tem OECD priporoča okrepitev korporativnega upravljanja z imenovanjem strokovnih članov nadzornega sveta, kar je tudi cilj tega člena, saj bodo družbe SiDG, Holding kobilarna Lipica in DRI prešle v upravljanje SDH v skladu z določbami in akti upravljanja tega zakona, ki upošteva Smernice OECD za korporativno upravljanje družb v državni lasti. S tem bo odpravljena

pomanjkljivost, na katero opozarja OECD.

Pri tem se določa obveznost organov SDH, da pripravijo spremembe in dopolnitve aktov o ustanovitvi navedenih družb na način, da bodo ustrezali statusu posamezne družbe, zlasti v primeru, ko ima družba status t.i. »in-house« izvajalca.

V last Republike Slovenije se prenese tudi kapitalska naložba ELES v družbi TALUM. Njeni delničarji so med drugim ELES (86,3 %), DUTB (5,2 %) in KAD (4,0 %). Družba TALUM ni neposredna naložba države, vendar je kljub temu vključena v Odlok o strategiji upravljanja kapitalskih naložb države (Uradni list RS, št. 53/15), kjer je opredeljena kot strateška naložba, in sicer zaradi zagotavljanje stabilnosti v elektroenergetskem sistemu Republike Slovenije in ustvarjanju notranjih sinergij v verigi vrednosti, kar je velikega pomena še zlasti v času soočanja z energetske krizo. ELES je kot sistemski operater prenosnega elektroenergetskega omrežja skladno z 19. členom ZSDH-1 izključen iz upravljanja SDH in sodi v upravljanje Vlade RS. Razlog izključenosti iz upravljanja SDH ne velja za družbo TALUM, zato je smiselno, da se jo zaradi strateškega pomena vključi v sistem korporativnega upravljanja SDH v skladu s tem zakonom.

K 27. členu

19. a člen Zakona o Slovenskem odškodninskem skladu je bil sprejet v letu 2017, in sicer kot ukrep zaradi dokapitalizacije SDH v višini 200 milijonov evrov z namenom zagotovitve likvidnosti za poplačilo obveznosti iz naslova denacionalizacije. Pričakovalo se je, da bodo denacionalizacijski zahtevki, ki so bili v času sprejemanja tega člena ocenjeni na 144 milijonov evrov, poplačani že do konca leta 2020. Vendar niso bili, zato se je ta rok podaljšal do konca leta 2022. Tudi v letošnjem letu je ocenjena vrednost malenkost pod vrednostjo iz leta 2017, zato je smiselno, da se obveznost SDH za neodplačen prenos strateških in pomembnih naložb na Republiko Slovenijo odpravi. To je smiselno tudi zaradi realizacije cilja, da SDH postane aktiven upravljavec kapitalskih naložb, ki v utemeljenih primerih pomeni tudi pridobivanje naložb v lastnem imenu in za lasten račun. Kot takšen je bil primer uveljavitve predkupne pravice v Savi, d. d., za kar SDH ni imel lastnih sredstev in je bila potrebna dokapitalizacija s strani Republike Slovenije. S tem se SDH ohranijo prilivi iz kapitalskih naložb (dividende) za namen poplačila denacionalizacijskih zahtevkov in aktivno upravljanje naložb v imenu in za račun SDH.

K 28. členu

Zakonodajalec pri sprejemanju zakona, ki ureja ukrepe za krepitev stabilnosti bank, in njegovih novel ni imel v vidu, da bo imel DUTB ob svojem prenehanju kar nekaj kapitalskih naložb, katerih prenos bi potencialno lahko sprožil obveznost SDH prigrasiti koncentracijo ali dati obvezno prevzemno ponudbo. Že v preteklosti se je zakonodajalec ob prenosih naložb med državnimi upravljavci poslužil normodajne rešitve, ki je izključevala obveznosti po zakonu, ki ureja preprečevanje omejevanja konkurence in zakonu, ki ureja prevzeme (npr. 83. člen veljavnega ZSDH-1), pri tem pa je uzakonil neizpodbitno domnevo, da prenosi znotraj t.i. »skupine država« niso koncentracija in niso pridobitve novih deležev, saj se izhaja iz tega, da gre zgolj za notranje prerazporeditve naložb med državnimi upravljavci. Oprostitve in neizpodbitne domneve iz tega člena se nanašajo tudi na morebitne kasnejše spremembe upravljanja naložb, ki so pridobljene na način iz tega člena (npr. statusna preoblikovanja, prenosi med povezanimi osebami).

K 29. členu

Organi SDH morajo v enem mesecu od uveljavitve tega zakona pripraviti spremembe statuta SDH, potrebne za usklajitev s tem zakonom in nemoteno izvrševanje pristojnosti in opravljanje dejavnosti skladno s tem zakonom.

K 30. členu

Določa splošni vacatio legis za uveljavitev zakona v 15 dneh po objavi v Uradnem listu, pri čemer je določena izjema glede določbe, ki se nanaša na prenehanje upravljanja z naložbo države v DUTB, saj je ta odvisna od dejanskega prenehanja delovanja DUTB in prenehanja uporabe ZUKSB.

IV. BESEDILO ČLENOV, KI SE SPREMINJAJO

Zakon o Slovenskem državnem holdingu (Uradni list RS, št. 25/14)

2. člen (pomen izrazov)

Posamezni izrazi, uporabljeni v tem zakonu, pomenijo:

1. Naložbe so kapitalske naložbe.
2. Kapitalske naložbe so lastniški vrednostni papirji po zakonu, ki ureja trg finančnih instrumentov, ali poslovni deleži ali drugi lastniški deleži v posameznih gospodarskih družbah skladno z zakonom, ki ureja gospodarske družbe.
3. Kapitalska naložba države je kapitalska naložba v lasti Republike Slovenije, KAD ali SDH.
4. Družba s kapitalsko naložbo države je pravna oseba, ki je izdajateljica kapitalskih naložb v lasti SDH, in družba, ki je izdajateljica kapitalskih naložb v upravljanju SDH in v lasti Republike Slovenije.
5. Pridobivanje naložb je odplačna ali neodplačna pridobitev naložb v last Republike Slovenije ali SDH.
6. Razpolaganje z naložbami je obremenitev, prodaja, zamenjava ali vsak drug pravni posel, na podlagi katerega se naložba SDH ali Republike Slovenije po tem zakonu prenese na drugo pravno ali fizično osebo.
7. Uresničevanje pravic delničarja oziroma delničarke (v nadaljnjem besedilu: delničar) ali družbenika oziroma družbenice (v nadaljnjem besedilu: družbenik) je uresničevanje glasovalnih pravic na skupščinah gospodarskih družb, spremljanje uspešnosti poslovanja na podlagi sprejetih letnih načrtov gospodarskih družb in doseganja pričakovane donosnosti kapitala, sodelovanje s člani ali članicami (v nadaljnjem besedilu: član) organov gospodarskih družb, nastopanje v postopkih pred sodišči in drugimi organi, sklicevanje skupščin ter uresničevanje drugih pravic in obveznosti, ki jih ima SDH kot lastnik naložb ali kot upravljavalec naložb Republike Slovenije po tem zakonu in zakonu, ki ureja gospodarske družbe.
8. Družinski člani so: osebe v krvnem sorodstvu v ravni vrsti do katerega koli kolena, v stranski vrsti do četrtega kolena in osebe v zakonski zvezi ali svaštvu do drugega kolena, ne glede na to, ali je zakonska zveza prenehala ali ne, ter skrbniki ali skrbnice, posvojitelji ali posvojiteljice (v nadaljnjem besedilu: posvojitelj) in posvojenci ali posvojenke (v nadaljnjem besedilu: posvojenec). V tem zakonu se zunajzakonska skupnost in registrirana istospolna partnerska skupnost obravnavata smiselno enako kakor zakonska zveza.
9. Ožji družinski člani so: zakonec, starši in otroci oziroma posvojitelji in posvojenci ter osebe, ki živijo v skupnem gospodinjstvu.
10. Povezane družbe so povezane družbe, kot jih opredeljuje zakon, ki ureja gospodarske družbe.
11. Večinski delež je večinski delež, kot ga opredeljuje zakon, ki ureja gospodarske družbe.
12. Prevladujoč vpliv je prevladujoč vpliv, kot ga opredeljuje zakon, ki ureja gospodarske družbe.
13. DUTB je Družba za upravljanje terjatev bank, ustanovljena skladno z Zakonom o ukrepih Republike Slovenije za krepitev stabilnosti bank (Uradni list RS, št. 105/12 in 63/13 – ZS-K).
14. SOD je Slovenska odškodninska družba, d. d.
15. DSU je D.S.U., družba za svetovanje in upravljanje, d. o. o.
16. ZSDH je Zakon o Slovenskem državnem holdingu (Uradni list RS, št. 105/12 in 39/13).

15. člen (razpolaganje z naložbami)

(1) SDH z naložbami, ki jih upravlja, samostojno razpolaga in ni vezan na nobena soglasja ali omejitve, če ni s tem zakonom določeno drugače. Za razpolaganje z naložbami Republike Slovenije, ki jih upravlja SDH, se ne uporabljajo določbe zakona, ki ureja javne finance.

(2) SDH z naložbami ne sme razpolagati tako, da bi skupni delež naložb SDH, Republike Slovenije in s SDH povezanih družb padel pod minimalni delež, določen s prejšnjim členom, razen pod pogoji in na način, ki so določeni s tem zakonom.

(3) Deleži, ki ne dosegajo minimalnih deležev skladno s prejšnjim členom, ne smejo biti obremenjeni z zastavno ali drugimi stvarnimi pravicami niti se glede njih ne sme sklepati nobenih dogovorov ali poslov, posledica katerih je lahko obveznost razpolaganja s temi deleži ali lastniško upravičenje tretjih oseb na teh deležih.

(4) Podrobnejši cilji razpolaganja v posameznem poslovnem letu se določijo z letnim načrtom SDH skladno s 30. členom tega zakona.

(5) Če delež v skladu s tem zakonom ne dosega minimalnega deleža, SDH s to naložbo ne sme razpolagati, razen pod pogoji in po postopku, ki so določeni s tem zakonom, nima pa nobene obveznosti pridobivati novih deležev, da bi dosegel minimalni delež.

(6) Ob prodaji naložb, pri katerih se podjetje večinsko prenese na drugega lastnika, je treba zagotoviti, da so o tem pravočasno obveščeni zaposleni in predstavniki ali predstavnice (v nadaljnjem besedilu: predstavnik) sveta delavcev.

16. člen

(metode prodaje in zamenjave kapitalskih naložb)

(1) Kapitalska naložba mora biti prodana na podlagi ene od teh metod ali njihovih kombinacij:

1. javna ponudba, ki se izvede kot na nedoločen ali določljiv krog oseb naslovljeno javno vabilo k nakupu pod vnaprej objavljenimi pogoji in vsebuje vse bistvene sestavine pogodbe, ali
2. javna dražba, ki se izvede kot javna prodaja pod vnaprej objavljenimi pogoji prodaje, pri kateri je pogodba o nakupu sklenjena s ponudnikom, ki izpolnjuje pogoje in ponudi najvišjo ceno nad izklicno ceno, ali
3. javno zbiranje ponudb, ki se izvede kot na nedoločen ali določljiv krog oseb naslovljeno vabilo k oddaji ponudbe za nakup določenega premoženja pod objavljenimi pogoji, ali
4. ponudba vrednostnih papirjev javnosti v skladu z zakonom, ki ureja trg finančnih instrumentov.

(2) Ne glede na prejšnji odstavek se postopek prodaje lahko izvede na podlagi javne metode prodaje finančnega premoženja, ki je opredeljena v drugem zakonu.

(3) Pri javnem zbiranju ponudb se lahko za izboljšanje finančnih pogojev prodaje opravijo pogajanja v skladu z objavljenimi pogoji.

(4) Kapitalske naložbe se lahko prodajajo ali zamenjajo na podlagi neposredne pogodbe:

- ko je za prodajo kapitalske naložbe izbran finančni svetovalec skladno z mednarodno prakso;
- pri zamenjavi kapitalske naložbe, če se s tem ne zmanjša skupna vrednost naložb ali se izboljša kakovost kapitalske naložbe ali če se portfeljska kapitalska naložba zamenja za strateško kapitalsko naložbo;
- če se z dolžniškim vrednostnim papirjem ali delnico trguje na organiziranem ali prostem trgu v skladu z zakonom, ki ureja trg finančnih instrumentov, s pravili trgovanja tega trga, razen pri prodaji svežnjev, kot so opredeljeni s pravili organiziranega trga finančnih instrumentov, ki mora potekati po eni izmed javnih metod iz prvega odstavka tega člena;
- če se sprejme javna ponudba, predložena v skladu z zakonom, ki ureja prevzeme;
- pri prodaji na podlagi prodajne opcije, če se ugotovi, da ob upoštevanju stroškov prodaje na trgu ne bi bila dosežena višja cena;

- pri uveljavljanju predkupne pravice upravičenca do kapitalne naložbe, potem ko je bila izvedena ena izmed javnih metod iz prvega odstavka tega člena.

18. člen

(upravljanje naložb)

(1) SDH upravlja naložbe v skladu s tem zakonom, zakonom, ki ureja gospodarske družbe, in sprejetimi akti upravljanja, upošteva statusno organizacijo in notranje akte posamezne družbe.

(2) V sklopu upravljanja SDH predvsem:

- se udeležuje skupščin in tam uresničuje glasovalne pravice;
- skrbi za uresničevanje drugih pravic delničarja ali družbenika, kot so sklic skupščine, razširitev dnevnega reda, zahteva za posebno revizijo, zahteva za izredno revizijo in vložitev odškodninskega zahtevka ter podobno;
- skrbi za pravno varovanje pravic delničarja ali družbenika ter nastopa kot zastopnik delničarja ali družbenika v upravnih, sodnih in drugih postopkih;
- skrbi za ustrezno vsebinsko presojo posameznih predlogov skupščinskih sklepov ter za upoštevanje določb zakonodaje in aktov upravljanja pri postopkih upravljanja družb;
- oblikuje dobro zasnovan in pregleden postopek akreditacije, nominacije in izbire kandidatov ali kandidatke (v nadaljnjem besedilu: kandidat) za člane nadzornih svetov družb s kapitalno naložbo države ter skrbi za njegovo izvajanje;
- zagotavlja, da bodo sistemi nagrajevanja za člane nadzornih svetov družb s kapitalno naložbo države zadovoljevali dolgoročne interese družbe ter h kandidiranju za članstvo v nadzornih svetih pritegovali in spodbujali kvalificirane strokovnjake;
- v skladu z veljavnimi predpisi vzpostavi sisteme poročanja, ki omogočajo varovanje interesov SDH in Republike Slovenije kot delničarja ali družbenika, in vrednotenje sistemov upravljanja posamezne družbe;
- sklepa delničarske ali druge dogovore, ki opredeljujejo pravice in obveznosti glede upravljanja ali razpolaganja z naložbami med SDH, Republiko Slovenijo in tretjimi osebami;
- spodbuja in v obsegu svojih pravic zagotavlja dobre sisteme korporativnega upravljanja posameznih družb s kapitalno naložbo države;
- pridobiva naložbe z ustanavljanjem, nakupom ali dokapitalizacijo družb;
- razpolaga s posameznimi kapitalskimi naložbami v obsegu in na način, ki ju predpisuje ta zakon in akti upravljanja.

19. člen

(upravljanje naložb Republike Slovenije)

(1) SDH je pristojen za upravljanje vseh naložb Republike Slovenije v imenu in za račun Republike Slovenije po lastni presoji in v skladu s tem zakonom. Upravljanje skladno s tem členom obsega vse oblike upravljanja in razpolaganja, določene s tem zakonom.

(2) Ne glede na določbo prejšnjega odstavka SDH ni pristojen za upravljanje:

- kapitalnih naložb v mednarodnih finančnih institucijah;
- kapitalnih naložb v gospodarskih družbah, ki opravljajo javno gospodarsko službo dejavnosti systemskega operaterja za prenos in distribucijo zemeljskega plina in električne energije ter javno gospodarsko službo dejavnosti organiziranja trga z električno energijo v Republiki Sloveniji;
- naložb v DUTB.

(3) Ministrstvo, pristojno za finance, mora nemudoma obvestiti SDH o pridobivanju novih kapitalnih naložb s strani Republike Slovenije.

20. člen

(omejitve upravljanja in neodvisnost organov družb s kapitalsko naložbo države)

(1) SDH ima iz naložb države v gospodarske družbe le tiste pravice, ki jih za posamezno družbo glede na njeno organizacijsko obliko določajo predpisi, ki urejajo gospodarske družbe, in njeni notranji akti.

(2) Organi družb s kapitalsko naložbo države morajo pri svojem opravljanju funkcij ravnati izključno v interesu družb, v katerih imajo funkcijo, in ta zakon ne izključuje nalog, obveznosti in odgovornosti, ki jih imajo po zakonu, ki ureja gospodarske družbe.

(3) SDH mora uresničevati pravice in pristojnosti ter izpolnjevati obveznosti in naloge v skladu s tem zakonom in akti upravljanja, ne da bi posegal v neodvisnost organov družb, predvsem pa ne sme posegati v posamezne poslovne in vodstvene odločitve. Komuniciranje ter izražanje mnenj in pričakovanj SDH od družb s kapitalsko naložbo države za člane organov družb ni zavezujoče in ne predstavlja kršitve tega člena.

21. člen

(skupščinske odločitve o imenovanju članov organov nadzora družb s kapitalsko naložbo države)

(1) SDH mora na skupščinah glasovati za imenovanje članov organov nadzora v družbah s kapitalsko naložbo države po objektivnih merilih, ki so za vse kandidate enaka. Merili za izbiro in imenovanje kandidatov sta izključno strokovnost in izkušnost. Nejavno izražanje mnenj oseb, navedenih v tretjem odstavku 57. člena tega zakona v povezavi z glasovanjem o imenovanju članov organov nadzora v družbah s kapitalsko naložbo države, se šteje za lobistični stik v skladu s tretjim odstavkom 57. člena tega zakona.

(2) Poleg izpolnjevanja meril posameznih članov nadzornega sveta skladno s tem členom mora SDH glasovati tako, da so nadzorni sveti družb s kapitalsko naložbo države kot celote sestavljeni iz članov, ki se medsebojno dopolnjujejo po strokovnem znanju in kompetencah. SDH mora glasovati tako, da so v nadzorne svete imenovani strokovnjaki za finance, korporativno upravljanje, poslovanje družbe in drugi strokovni profili, ki so potrebni za učinkovit nadzor glede na dejavnost, obseg poslovanja in druge lastnosti družb. Potrebne strokovne profile določijo nadzorni sveti družb s kapitalsko naložbo države v postopku priprave predlogov novih članov nadzornega sveta za skupščine. Pričakovana vloga nadzornih svetov družb s kapitalsko naložbo države, vloga komisij nadzornih svetov, postopki in merila priprave predlogov za skupščino ter način sodelovanja s SDH se določijo s kodeksom korporativnega upravljanja družb s kapitalsko naložbo države.

(3) Kandidati za člana nadzornega sveta v družbi s kapitalsko naložbo države morajo izpolnjevati pogoje, določene z zakonom, ki ureja gospodarske družbe, in tem zakonom. Poleg tega SDH ne sme glasovati za kandidate za člane organov nadzora, ki so:

- fizične osebe, ki so neposredno v kakršnem koli poslovnem razmerju z družbo, za nadzorni svet katere kandidirajo, ali njenimi odvisnimi družbami, razen če gre za odjem običajnih produktov in storitev po splošnih pogojih, ki veljajo za vse subjekte na trgu;
- fizične osebe, ki so člani organov nadzora ali vodenja in zaposlene za nedoločen ali določen čas v pravnih osebah, ki so v kakršnem koli poslovnem razmerju z družbo, za nadzorni svet katere kandidirajo, ali njenimi odvisnimi družbami, razen če gre za odjem običajnih produktov in storitev po splošnih pogojih, ki veljajo za vse subjekte na trgu;

- fizične osebe s funkcijo, ki je po zakonu, ki ureja integriteto in preprečevanje korupcije, po tem ali drugem zakonu nezdržljiva s članstvom v nadzornem organu ali organu upravljanja gospodarske družbe in ki take funkcije niso opravljali v preteklih šestih mesecih;
- že člani organa vodenja v družbi, v kateri ima SDH večinski delež ali prevladujoč vpliv;
- fizične osebe, ki imajo ali so v zadnjih šestih mesecih imele funkcijo v politični stranki, na katero so bile voljene ali imenovane.

(4) SDH pri glasovanju o kandidatih za člana nadzornega sveta v družbi s kapitalsko naložbo države lahko glasuje le za kandidate, ki poleg meril, ki jih določa zakon, ki ureja gospodarske družbe, zadostijo tem merilom:

- odlikuje jih osebna integriteta in poslovna etičnost;
- njihove izkušnje potrjujejo poslovna uspešnost in ugled;
- imajo ustrezno izobrazbo;
- imajo ustrezne delovne izkušnje;
- premorejo celovito poslovno in drugo ustrezno strokovno znanje;
- poznajo pravice in obveznosti člana nadzornega sveta, kar dokazujejo s potrdilom o pridobitvi znanja glede pristojnosti, odgovornosti in delovanja nadzornih svetov;
- pri svojem delu in odločanju so sposobni upoštevati predvsem dolgoročni interes družbe ter temu podrediti morebitne drugačne osebne ali posamične interese;
- so časovno razpoložljivi ali bodo časovno razpoložljivi med opravljanjem funkcije;
- so sposobni učinkovitega komuniciranja in timskega dela;
- niso ekonomsko, osebno ali kako drugače povezani z družbo ali njeno upravo;
- niso v morebitnih konfliktnih interesov.

(5) Skladnost kandidatov z merili, navedenimi v drugem, tretjem in četrtem odstavku tega člena, se zagotavlja s postopkom, ki ga sestavljata akreditacija in nominacija. Za akreditacijo in nominacijo je pristojna kadrovska komisija SDH skladno s 48. členom tega zakona. Akreditacijski in nominacijski postopek temeljita na objektivnosti in preglednosti ter morata zagotavljati sledljivost načina pridobivanja kandidatov in tudi, kdo je posameznega kandidata povabil ali predlagal. Natančneje sta določena v politiki opravljanja naložb, opredeljeni v 31. členu tega zakona.

(6) Sklepe o imenovanju članov nadzornega sveta v družbah v državni lasti, pa tudi vse druge skupščinske sklepe ali sklepe ustanovitelja teh družb skladno z zakonom, ki ureja gospodarske družbe, oblikuje in sprejme uprava SDH, ki je odgovorna za dosledno izvajanje tega člena na skupščinah posameznih družb z naložbo države.

23. člen

(politike prejemkov organov vodenja družb, ki jih upravlja SDH)

(1) SDH mora v vseh družbah s kapitalsko naložbo države uporabiti upravljavsko upravičenja, da skupščine teh družb sprejmejo politike prejemkov organov vodenja skladno z zakonom, ki ureja gospodarske družbe. Če plačila članov organa vodenja glede na statusno obliko družbe in na njene notranje akte določa skupščina neposredno, SDH uporabi upravljavsko upravičenja za sprejetje skupščinskih sklepov o plačilih, ki vsebinsko sledijo določbam tega člena. Skladno z zakonom, ki ureja gospodarske družbe, morajo biti vsi prejemki članov organov vodenja v skladu s tako politiko prejemkov, za kar so odgovorni organi nadzora družb.

(2) SDH mora glasovati za sprejetje politike prejemkov organov vodenja, ki upošteva vsa načela, določena zanj v zakonu, ki ureja gospodarske družbe, poleg tega pa politika družb s kapitalsko naložbo države določa še:

- najvišje dovoljeno nespremenljivo plačilo člana organa vodenja, ki mora biti dovolj visoko, da omogoča organom nadzora pridobiti v organe vodenja vrhunske strokovnjake, motivirane za odgovorno in dejavno delo, hkrati pa preprečuje neutemeljeno visoka plačila članov organov vodenja glede na potrebe, uspešnost in finančno stanje družbe;
- najvišji dovoljeni znesek spremenljivega dela prejemka člana organa vodenja;
- najvišjo dovoljeno odpravnino člana organa vodenja.

(3) K sklepom o politikah prejemkov organov vodenja, za katere glasuje SDH skladno s tem členom, mora dati predhodno soglasje vlada kot skupščina SDH.

24. člen

(povračila škode v družbah s kapitalsko naložbo države)

(1) SDH si v družbah s kapitalsko naložbo države prizadeva za odgovorno in skrbno ravnanje organov teh družb. Če se pojavijo utemeljeni sumi, da je bila zaradi neskrbnega ravnanja organov vodenja ali nadzora posamezna družba s kapitalsko naložbo oškodovana, mora SDH začeti postopke za menjavo članov organov nadzora in sprejetje skupščinskih sklepov o posebnih revizijah, začetku odškodninskih postopkov proti članom organov vodenja ali nadzora in vseh drugih ustreznih postopkov, s katerimi se zaščitijo premoženje in interesi posamezne naložbe.

(2) Če zaradi glasovanja drugih delničarjev ali družbenikov skupščinski sklepi iz prejšnjega odstavka niso sprejeti, mora SDH skladno z zakonom, ki ureja gospodarske družbe, uporabiti pravice manjšinskega delničarja ali družbenika za začetek postopkov posebnih revizij, odškodninskih postopkov in sodnih odpoklicev članov organov, če mu delež v posamezni družbi skladno z zakonom, ki ureja gospodarske družbe, to omogoča.

(3) Če obstaja utemeljen sum, da je bila posamezni družbi povzročena škoda zaradi vpliva tretje osebe, mora SDH poleg postopkov po prejšnjih odstavkih tega člena in skladno z zakonom, ki ureja gospodarske družbe, začeti postopke tudi proti tej tretji osebi. Razloge za morebitni odstop od uveljavljanja odgovornosti ali škode po obravnavi posameznih sumov mora SDH ustrezno dokumentirati in obrazložiti.

25. člen

(obveščanje o pridobivanju naložb)

(1) Pravne osebe, ki s SDH delujejo usklajeno z zakonom, ki ureja prevzeme, morajo upravo SDH obvestiti najmanj sedem delovnih dni pred pridobivanjem kapitalske naložbe, glede katere bi v skladu z zakonom, ki ureja prevzeme, nastala obveznost prevzemne ponudbe. Enako dolžnost obveščanja ima SDH do družb iz prejšnjega stavka.

(2) Pravne osebe so ob kršitvi določb iz prejšnjega odstavka odgovorne po splošnih pravilih o odškodninski odgovornosti.

(3) SDH na svoji spletni strani objavi in mesečno posodobi seznam oseb iz prvega odstavka tega člena.

29. člen

(priprava, sprejetje in sprememba strategije)

(1) Strategijo na predlog vlade sprejme državni zbor in velja do sprejetja nove strategije. Državni zbor lahko razveljavi ali spremeni strategijo le s sprejetjem nove strategije.

(2) Predlog strategije z obrazložitvijo pripravi vlada na predlog ministrstva, pristojnega za finance. To ministrstvo lahko od SDH in DUTB zahteva mnenja ali izhodišča za pripravo strategije.

(3) SDH lahko predloži ministrstvu, pristojnemu za finance, predlog za spremembe strategije, če to zahtevajo spremenjene gospodarske razmere.

30. člen **(letni načrt upravljanja naložb)**

(1) Letni načrt upravljanja naložb sprejme uprava SDH na podlagi sprejete strategije. V njem se opredelijo podrobni cilji SDH pri upravljanju posameznih naložb ter ukrepi in usmeritve za doseganje teh ciljev. Letni načrt upravljanja naložb določa tudi pričakovane denarne tokove iz upravljanja naložb v lasti SDH in Republike Slovenije.

(2) K letnemu načrtu upravljanja naložb da soglasje nadzorni svet SDH na predlog uprave SDH najpozneje do konca novembra za naslednje koledarsko leto.

(3) SDH mora nemudoma po pridobitvi soglasja nadzornega sveta SDH poslati letni načrt ministrstvu, pristojnemu za finance. K letnemu načrtu iz prejšnjih odstavkov tega člena da vlada soglasje na predlog tega ministrstva.

31. člen **(politika upravljanja naložb)**

(1) Politika upravljanja naložb natančneje določa načela, postopke in merila, ki jih SDH spoštuje pri opravljanju nalog skladno s tem zakonom. Njen namen je zagotavljanje preglednosti in sledljivosti sprejemanja odločitev, zato mora določiti nadzorne mehanizme pri upravljanju naložb, zaposlovanju in najemanju zunanjih izvajalcev.

(2) Politika upravljanja naložb mora poleg drugih sestavin skladno s tem zakonom podrobno opredeliti postopke razpolaganja s kapitalskimi naložbami, ki morajo zagotoviti spoštovanje tega zakona in zakonodaje o javnem naročanju ter varovati interese SDH, KAD in Republike Slovenije. Postopki morajo omogočati učinkovito izvedbo razpolaganja, pri čemer morajo biti jasni mehanizmi za zagotavljanje doseganja čim višje cene in morebitnih drugih ciljev SDH, KAD ali Republike Slovenije pri razpolaganju z naložbami.

(3) Politiko upravljanja naložb sprejme uprava SDH, k njej pa da soglasje nadzorni svet SDH.

(4) Določbe politike upravljanja naložb so za organe SDH zavezujoče.

39. člen **(sestava nadzornega sveta SDH)**

(1) Nadzorni svet SDH sestavlja pet članov. Za nadzorni svet SDH se ne uporabljajo določbe zakona, ki ureja sodelovanje delavcev pri upravljanju. Za člana nadzornega sveta SDH je lahko izvoljen, kdor poleg pogojev, ki jih določa zakon, ki ureja gospodarske družbe, izpolnjuje še te pogoje in merila:

- odlikuje ga osebna integriteta in poslovna etičnost;
- njegove izkušnje potrjujeta poslovna uspešnost in ugled;

- ima izobrazbo, pridobljeno po študijskih programih za pridobitev izobrazbe druge bolonjske stopnje, ali raven izobrazbe, pridobljene po študijskih programih, ki v skladu z zakonom ustreza izobrazbi druge bolonjske stopnje;
- ima najmanj deset let ustreznih delovnih izkušenj iz vodenja ali upravljanja gospodarskih družb in dosega pri svojem delu dobre primerljive rezultate;
- ni bil obsojen zaradi kaznivega dejanja, ki se preganja po uradni dolžnosti, ali zoper njega ni bila vložena pravnomočna obtožnica za kaznivo dejanje, ki se preganja po uradni dolžnosti;
- ne opravlja funkcije, ki je po zakonu, ki ureja integriteto in preprečevanje korupcije, po tem ali drugem zakonu nezdružljiva s članstvom v nadzornem organu ali organu upravljanja gospodarske družbe, in take funkcije ni opravljal v preteklih šestih mesecih;
- ni član organa vodenja ali nadzora v družbi, v kateri ima SDH večinski delež ali prevladujoč vpliv;
- ni fizična oseba, ki ima ali je v zadnjih šestih mesecih imela funkcijo v politični stranki, na katero je bila voljena ali imenovana.

(2) Člani nadzornega sveta SDH ne smejo biti v poslovnem razmerju z gospodarsko družbo s kapitalsko naložbo države ali z njo povezano družbo. Za poslovno razmerje se šteje vsak pravni posel razen poslov, v katerih je član nadzornega sveta SDH odjemalec običajnih produktov in storitev družbe, v kateri SDH ima ali upravlja kapitalsko naložbo, po splošnih pogojih, ki veljajo za druge subjekte na trgu.

(3) Nadzorni svet SDH mora biti sestavljen iz članov, ki se medsebojno dopolnjujejo po strokovnem znanju in kompetencah. Vanj morajo biti imenovani strokovnjaki za finance, korporativno upravljanje, upravljanje obveznosti in premoženja ter korporacijsko pravo.

43. člen **(komisije nadzornega sveta SDH)**

(1) Nadzorni svet SDH imenuje revizijsko komisijo in komisijo za tveganja. Skladno z zakonom, ki ureja gospodarske družbe, lahko imenuje tudi druge komisije, če je to potrebno za njegovo delo.

(2) Za revizijsko komisijo se v celoti uporabljajo določbe zakona, ki ureja gospodarske družbe.

(3) Glede sestave komisije za tveganja se smiselno uporabljajo določbe zakona, ki ureja gospodarske družbe, v delu, ki ureja revizijsko komisijo.

(4) Komisija za tveganja je posvetovalno telo, ki na podlagi tega člena in politike oblikuje strokovna mnenja o vzpostavljenem sistemu obvladovanja tveganj in predlaga njegove izboljšave.

44. člen **(odpoklic člana nadzornega sveta SDH)**

Člana nadzornega sveta SDH lahko na predlog vlade odpokliče državni zbor:

- če se naknadno ugotovi, da ne izpolnjuje pogojev za izvolitev;
- če trajno izgubi delovno zmožnost za opravljanje svoje funkcije;
- če ne opravlja nalog, določenih v tem zakonu in aktih upravljanja naložb iz tega zakona;

- če ne opravlja nalog, določenih v zakonu, ki ureja gospodarske družbe;
- če opravlja naloge iz prejšnjih dveh alinej nevestno ali nestrokovno;
- če se naknadno ugotovi, da pred imenovanjem skladno z drugim odstavkom 59. člena tega zakona ni razkril okoliščin, ki bi lahko povzročile konflikt interesov, ali je navedel lažne podatke;
- če krši določbe 6. poglavja tega zakona in zakon to kršitev šteje za hujšo kršitev delovnih obveznosti in odgovornosti;
- če opravlja funkcije, ki so nezdružljive s funkcijo člana nadzornega sveta SDH.

46. člen **(uprava SDH)**

(1) Upravo SDH sestavljajo predsednik in dva člana, ki jih imenuje nadzorni svet SDH na podlagi mednarodnega razpisa ali sodelovanja z mednarodno kadrovske agencijo.

(2) Za člana uprave SDH je lahko imenovana oseba, ki poleg pogojev, določenih v zakonu, ki ureja gospodarske družbe, izpolnjuje še te pogoje:

- jo odlikuje osebna integriteta in poslovna etičnost;
- ima izobrazbo, pridobljeno po študijskih programih druge stopnje v skladu z zakonom, ki ureja visoko šolstvo, oziroma raven izobrazbe, ki v skladu z zakonom, ki ureja visoko šolstvo, ustreza izobrazbi druge stopnje;
- ima deset let delovnih izkušenj na vodstvenih položajih, od tega vsaj tri leta v primerljivih dejavnostih, in dosega pri svojem delu dobre primerljive rezultate;
- najmanj ena znanje angleškega jezika na višji ravni, najmanj ena pa znanje slovenskega jezika na višji ravni;
- ni bila obsojena zaradi kaznivega dejanja, ki se preganja po uradni dolžnosti, ali zoper njo ni bila vložena pravnomočna obtožnica za kaznivo dejanje, ki se preganja po uradni dolžnosti;
- ne opravlja funkcije, ki je po zakonu, ki ureja integriteto in preprečevanje korupcije, po tem ali drugem zakonu nezdružljiva s članstvom v nadzornem organu ali organu vodenja gospodarske družbe, in take funkcije ni opravljala v preteklih šestih mesecih;
- nima ali v zadnjih šestih mesecih ni imela funkcije v politični stranki, na katero je bila voljena ali imenovana.

(3) Član uprave SDH je imenovan za štiri leta z možnostjo ponovnega imenovanja.

(4) Položaj članov uprave SDH je nezdružljiv s članstvom v poslovodstvu v družbi, v kateri ima SDH večinski delež ali prevladujoč vpliv, in v gospodarski družbi, ki opravlja dejavnost, ki je ali bi lahko bila v konkurenčnem razmerju z dejavnostjo družbe s kapitalsko naložbo države.

(5) Kršitev dolžnosti na podlagi tega zakona ali aktov upravljanja je hujša kršitev obveznosti člana uprave SDH. Za razrešitev člana uprave SDH se uporabljajo določbe zakona, ki ureja gospodarske družbe.

(6) Člani uprave SDH ne smejo biti v poslovnem razmerju z gospodarsko družbo s kapitalsko naložbo države ali z njo povezano družbo. Za poslovno razmerje se šteje vsak pravni posel razen poslov, v katerih je član uprave SDH odjemalec običajnih produktov in storitev družbe s kapitalsko naložbo države, po splošnih pogojih, ki veljajo za druge subjekte na trgu.

(7) Prejemke predsednika in članov uprave SDH določi nadzorni svet SDH. Pri tem se ne uporabljajo določbe zakona, ki ureja prejemke članov organa nadzora v gospodarskih družbah v večinski lasti Republike Slovenije in samoupravnih lokalnih skupnosti.

48. člen **(kadrovska komisija)**

(1) Uprava SDH imenuje kadrovsko komisijo.

(2) Kadrovska komisija je posvetovalno telo uprave SDH, ki na podlagi tega zakona in politike upravljanja opravi izvedbene postopke pridobivanja kandidatov za člane nadzornih svetov družb s kapitalsko naložbo države, postopke vrednotenja teh kandidatov in postopke njihove akreditacije.

(3) Kadrovska komisija ima tri člane, ki jih uprava SDH imenuje med strokovnjaki korporativnega upravljanja, upravljanja človeških virov in delovanja nadzornih svetov za štiri leta. Član kadrovske komisije ne sme biti član organov politične stranke, uprave SDH ali nadzornega sveta SDH in ne sme biti zaposlen v družbi, v kateri SDH upravlja kapitalsko naložbo.

(4) Merila, postopek ugotavljanja primernosti kandidatov in način delovanja kadrovske komisije se objavijo na spletni strani SDH, ko jih določi in sprejme uprava SDH.

(5) Če uprava SDH predlaga kandidate, ki jih ni predlagala kadrovska komisija, mora zagotoviti možnost razkritja take odločitve vključno s pogoji in merili, po katerih so bili predlagani kandidati primernejši od nominiranih. Zagotovljena mora biti tudi sledljivost načina poteka nabora teh kandidatov, kdo jih je povabil k sodelovanju in kako je bilo ugotovljeno izpolnjevanje meril za primernost kandidata iz prejšnjega odstavka.

50. člen **(sestava ESSO)**

ESSO je sestavljen iz sedmih predstavnikov sindikalnih zvez oziroma konfederacij, reprezentativnih na ravni države, ki so člani Ekonomsko-socialnega sveta. Člane ESSO imenujejo sindikalne zveze oziroma konfederacije iz prejšnjega stavka, potrjuje pa uprava SDH. Mandat članov ESSO je pet let, člani ESSO pa izmed sebe izvolijo predsednika.

57. člen **(prijava neetičnega ali nezakonitega ravnanja ali vplivanja)**

(1) Član uprave SDH, član nadzornega sveta SDH, zaposleni v SDH, član kadrovske komisije in član posvetovalnih teles SDH, ki dobroverno menijo, da se od njih zahteva nezakonito ali neetično ravnanje v povezavi z njihovo službo ali položajem ali da se s tem namenom nad njimi izvajajo nejavni vplivi, pritiski, duševno ali telesno nasilje ali da dobivajo neprimerne ponudbe tretjih oseb, morajo tako ravnanje prijaviti pooblaščenцу za skladnost poslovanja in integriteto. Ta se mora na prijavo brez odlašanja odzvati skladno z načrtom integritete in drugimi akti SDH, presoditi dejansko stanje in ukreniti, kar je potrebno, da se preprečijo nadaljnje nezakonite ali neetične zahteve in nastanek škodljivih posledic.

(2) Pooblaščenec za skladnost poslovanja in integriteto o prijavi iz prejšnjega odstavka nemudoma obvesti Komisijo za preprečevanje korupcije ali drug pristojni državni organ. Posameznik iz

prejšnjega odstavka lahko namesto pooblaščenca za skladnost poslovanja in integriteto predloži prijavo tudi neposredno Komisiji za preprečevanje korupcije.

(3) Posameznik iz prvega odstavka tega člena mora pooblaščenca za skladnost poslovanja in integriteto najpozneje v treh dneh obvestiti o vsakem nejavnem stiku, ki ga je imel s članom ali predstavnikom politične stranke ali osebo, ki nastopa v njunem imenu, če je pri stiku lobiran v zvezi z uresničevanjem upravljavskih pravic v posameznih družbah ali v zvezi s pridobivanjem kapitalske naložbe države ali razpolaganjem z njo. Ta dolžnost velja tudi pri stikih s funkcionarji izvršilne ali zakonodajne veje oblasti ali funkcionarji lokalne samouprave, če stik ne spada v redno uresničevanje njihovih zakonskih pristojnosti v razmerju do SDH. Pooblaščenec za skladnost poslovanja in integriteto vodi register tovrstnih stikov.

(4) Nadzor nad izvajanjem določb tega člena opravlja Komisija za preprečevanje korupcije.

59. člen

(dolžnost razkritja in izogibanja nasprotja interesov)

(1) Člani uprave SDH, člani nadzornega sveta SDH, zaposleni v SDH, člani kadrovske komisije, pooblaščenec za skladnost poslovanja in integriteto in člani posvetovalnih teles SDH morajo pri svojem delu skladno s tem zakonom razkriti okoliščine, ki bi lahko povzročile nasprotje interesov, in se morajo dosledno izogibati nasprotju interesov, kot ga opredeljuje zakon, ki ureja integriteto in preprečevanje korupcije. Svoje službe ali položaja in informacij, ki jih pridobijo pri opravljanju svojega dela, ne smejo uporabiti za to, da bi sebi ali komu drugemu uresničili nedovoljen zasebni interes.

(2) Kandidat za člana uprave SDH, nadzornega sveta SDH, kadrovske komisije, za prokurista, poslovnega pooblaščenca ali drugo vodstveno mesto v SDH in kandidat za člana v organu vodenja ali nadzora v družbah, v katerih ima SDH večinski delež ali prevladujoč vpliv, mora pred odločanjem o imenovanju organu, ki ga imenuje, predložiti izjavo, s katero razkriva, ali se je znašel v okoliščinah, ki bi lahko povzročile konflikt interesov skladno s tem členom.

(3) Član uprave SDH, nadzornega sveta SDH, kadrovske komisije, prokurist, poslovni pooblaščenec ali član drugega vodstvenega mesta v SDH in član organa vodenja ali nadzora v družbah, v katerih ima SDH večinski delež ali prevladujoč vpliv, mora v enem mesecu po imenovanju na katerega koli od navedenih položajev razkriti:

- podatke o lastniških deležih, delnicah in upravljavskih pravicah, ki jih ima sam ali njegovi družinski člani;
- podatke o funkcijah oziroma delu, ki jih je opravljal v preteklih petih letih ali jih še opravlja v osebah javnega ali zasebnega prava;
- podatke o dolgovih, obveznostih ali prevzetih jamstvih in danih posojilih, ki jih ima sam ali subjekti iz prve alineje tega odstavka, v katerih ima več kot 25 % lastniški delež, z navedbo višine zneskov in imen subjektov, s katerimi je v omenjenem dolžniškem ali upniškem razmerju;
- podatke, ali ima sam, njegovi družinski člani ali subjekti, v katerih ima več kot 25 % lastniški delež, neporavnane davčne obveznosti;
- druge okoliščine, ki bi lahko vplivale ali vplivajo na nepristransko in objektivno opravljanje njegovih nalog ali na njegovo osebno integriteto.

(4) Posameznik, ki pri opravljanju svojega dela zazna okoliščine, ki bi lahko povzročile nasprotje interesov, mora te okoliščine nemudoma razkriti in se izločiti iz nadaljnega dela, vplivanja ali odločanja o zadevi ali pa zahtevati, da o njegovi izločitvi ali drugih potrebnih ukrepih odloči organ skladno s petim odstavkom tega člena. Do odločitve, ki jo mora organ iz petega odstavka tega člena sprejeti v desetih delovnih dneh po prejemu zahteve, posameznik ne sme opravljati dela pri zadevi ali o njej odločati, razen če bi zaradi odlašanja nastala velika poslovna škoda.

(5) Za odločanje po prejšnjem odstavku je pristojna oseba ali organ:

- za zaposlenega (razen poslovnega pooblaščenca) v SDH uprava SDH;
- za člana uprave SDH, predsednika uprave SDH, poslovnega pooblaščenca ali prokurista nadzorni svet SDH;
- za člana nadzornega sveta SDH, vključno s predsednikom, drugi člani nadzornega sveta SDH z glasovanjem;
- za člana kadrovske komisije uprava SDH;
- za pooblaščenca za skladnost poslovanja in integriteto nadzorni svet SDH;
- za zunanjega sodelavca ali svetovalca oseba, ki je skrbnik pogodbe, ali na njen predlog uprava SDH.

(6) Postopek razkritja nasprotja interesov, samoizločitve ali odločanja skladno s prejšnjim odstavkom mora biti pisno dokumentiran in obrazložen. O vsakem tovrstnem dogodku mora biti najpozneje v treh dneh obveščen pooblaščenec za skladnost poslovanja in integriteto.

(7) Pri odločanju v povezavi z nasprotjem interesov po tem členu lahko posameznik ali organ iz petega odstavka tega člena pridobi predhodno mnenje pooblaščenca za skladnost poslovanja in integriteto.

(8) Kršitev razkritja in dolžnega izogibanja nasprotju interesov po tem členu, ki je storjena naklepno ali iz velike malomarnosti, se šteje za hujšo kršitev delovnih ali pogodbenih obveznosti.

(9) Ta člen se smiselno uporablja tudi za ravnanje zunanjih pravnih in fizičnih oseb, ki za SDH izvajajo pogodbene ali svetovalne storitve, ter za člane organov vodenja ali nadzora, prokuriste in osebe na vodstvenih položajih v družbah, v katerih ima SDH večinski delež ali prevladujoč vpliv, pri čemer so organi, pristojni za odločanje skladno s petim odstavkom tega člena, organi družb, v katerih ima SDH večinski delež ali prevladujoč vpliv.

(10) Član uprave SDH, nadzornega sveta SDH, kadrovske komisije, prokurist, poslovni pooblaščenec ali član drugega vodstvenega mesta v SDH ter njihovi ožji družinski člani med opravljanjem svoje funkcije v SDH in še šest mesecev po njenem prenehanju ne smejo v svojem imenu in za svoj račun poslovati z vrednostnimi papirji in naložbami družb, v katerih ima SDH večinski delež ali prevladujoč vpliv.

61. člen

(prepoved in omejitve v zvezi s sprejemanjem daril)

(1) Člani uprave SDH, nadzornega sveta SDH, zaposleni v SDH, člani kadrovske komisije in člani posvetovalnih teles SDH ne smejo sprejemati daril ali drugih koristi (v nadaljnjem besedilu: darila) v zvezi z opravljanjem svojega dela v SDH ali v zvezi s svojim položajem v SDH.

(2) Prepoved sprejemanja daril ali koristi v zvezi z opravljanjem dela ali položaja v SDH velja tudi za družinske člane posameznika iz prejšnjega odstavka.

(3) Ne glede na omejitve iz prvega odstavka tega člena lahko posameznik sprejme priložnostno, simbolno ali promocijsko darilo v vrednosti do 75 eurov (in največ 150 eurov v koledarskem letu, če so darila prejeta od iste osebe ali subjekta) in pogostitev, ki se tradicionalno ali običajno ponudi ob dogodkih, kakršni so poslovne, kulturne, športne, izobraževalne in druge prireditve ali srečanja. Sprejem vsakega darila mora posameznik sporočiti pooblaščenca za skladnost poslovanja in integriteto. Če tako darilo presega vrednost 75 eurov, postane last SDH.

(4) Ne glede na določbo tretjega odstavka tega člena osebe, navedene v prvem odstavku tega člena, ne smejo sprejeti darila:

- če bi izročitev ali sprejem takega darila pomenila kaznivo dejanje;
- če je to prepovedano v skladu z drugim zakonom ali na njegovi podlagi izdanimi predpisi;

- če se kot darilo izročajo denar, vrednostni papirji, darilni boni in drage kovine;
- če bi sprejem darila pomenil ali ustvarjal videz nedovoljenega vplivanja na osebe, navedene v prvem odstavku tega člena.

(5) Posameznik iz prvega odstavka tega člena mora darovalca, ki v zvezi z opravljanjem njegove službe ali položaja v SDH želi njemu ali njegovemu družinskemu članu izročiti darilo, ki ne spada v tretji odstavek tega člena, opozoriti na prepoved sprejemanja daril iz tega člena in zavrniti ponujeno darilo. Če darovalec pri darilu vztraja, mora posameznik ali njegov družinski član darilo takoj izročiti SDH.

(6) Register daril po tem odstavku vodi pooblaščenec za skladnost poslovanja in integriteto.

90. člen (neuporaba ZPPOGD)

Določbe Zakona o prejemkih poslovnih oseb v gospodarskih družbah v večinski lasti Republike Slovenije in samoupravnih lokalnih skupnosti (Uradni list RS, št. 21/10 in 8/11 – ORZPPOGD4; v nadaljnjem besedilu: ZPPOGD) se v družbah, v katerih ima SDH večinski delež ali prevladujoč vpliv, uporabljajo tudi po sprejetju tega zakona. Politika prejemkov organov vodenja, ki je sprejeta v skladu s 23. členom tega zakona, lahko prejemke organov vodenja definira tudi drugače kot določa ZPPOGD.

Zakon o Slovenskem odškodninskem skladu

19.a člen

Pravni naslednik sklada najkasneje do 31. decembra 2022 neodplačno prenese v last Republike Slovenije vse vrednostne papirje in poslovne deleže (v nadaljnjem besedilu: kapitalske naložbe), ki jih ima v lasti na presečni dan 20. decembra 2022 in so skladno s strategijo upravljanja naložb, sprejeto na podlagi zakona, ki ureja upravljanje kapitalskih naložb Republike Slovenije, opredeljene kot strateške in pomembne naložbe.

Pravni naslednik sklada najkasneje do 31. decembra 2017 neodplačno prenese v last Republike Slovenije sveženj strateških in pomembnih kapitalskih naložb, s katerimi se trguje na organiziranem trgu, ki jih ima v lasti na presečni dan 20. decembra 2017 in katerih skupna vrednost na ta dan znaša najmanj 200 milijonov eurov. Seznam kapitalskih naložb, ki tvorijo sveženj iz prejšnjega stavka, sprejme Vlada Republike Slovenije na predlog ministra, pristojnega za finance in ga posreduje pravnemu nasledniku sklada.

Pravni naslednik sklada takoj po izpolnitvi vseh obveznosti iz 2. člena tega zakona neodplačno prenese v last Republike Slovenije vse preostale kapitalske naložbe, ki jih ima v lasti.

V primeru, da prihodki iz upravljanja in razpolaganja iz prvega stavka 26. člena Zakona o Slovenskem državnem holdingu (Uradni list RS, št. 25/14) s preostalimi kapitalskimi naložbami v lasti pravnega naslednika sklada, ne bodo zadostovali za izpolnitev obveznosti iz 2. člena tega zakona, se sredstva za poravnavo obveznosti zagotovijo iz sredstev proračuna. V tem primeru mora pravni naslednik sklada takoj po izvedbi prodaj preostalih kapitalskih naložb navedena sredstva proračuna vrniti v proračun Republike Slovenije.

Prenosi kapitalskih naložb iz tega člena se izvedejo neposredno v bilanci stanja in ne preko izkaza poslovnega izida.